

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill.,
under the Act of March 3, 1879

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL. XVII

Kaina 3c

Chicago, Ill. Pirmadienis, Spalio-October 20 d., 1930

No. 247

Kancleriaus Brueningo
vyriausybė išsilaikėReichstagas 82 balsų dauguma pareiškė
pasitikėjimą -- Penkiolika komunistų-
fašistų-monarchistų įneštų nepasitikė-
jimo rezoliucijų atmesta

BERLYNAS, spal. 19.—Triukšmingame ir ilgame — keturiolika valandų besitęsusiame — reichstago posėdyje kancleriaus Brueningo vyriausybė atlaikė fašistų, komunistų ir nacionalistų puolimus ir išėjo nugalėtoja, gavus daugumos parlamento pasitikėjimą.

Opozicinių partijų įnešti pasiūlymai pareikšti vyriausybei nepasitikėjimą — o tų pasiūlymų buvo dagi penkiolika — buvo valdžios partijų pasiūlyta visi vienu kartu atmesti ir balsuojant, buvo atmesti 318 balsų prieš 236, vadinasi, 82 balsų dauguma.

Po to reichstagas nutarė posėdžius atidėti iki gruodžio mėn. 3 dienos.

Be atmetimo penkiolikos nepasitikėjimo pasiūlymų, reichstagas dar aprobavo 530 mili-

jonų markių užsienių paskola, paliko galioj prezidento Hindenburgio valandų besitęsusiame — reichstago posėdyje kancleriaus Brueningui diktatoriškos galios, ir atmetė pasiūlymus paliauti reparacijų mokėjimą einant Youngo planu ir peržiūrėti Versalės sutartį.

Vyriausybė išėjo laimėtoja tik dėlto, kad socialdemokratų, kurie šiaip yra jos priešai, ši kartą savo 143 balsais ją parėmė kovoje prieš jungtinių respublikos priešus — fašistus, monarchistus ir komunistus.

Prieš posėdžio uždarymo dar buvo priimtas įstatymas, kuriuo suteikiama amnestija visiems politiniams kaliniams, išskyrus tuos, kurie yra nuteisti už pasikėsinimus prieš vyriausybės narius.

Baudžiamosios lenkų
ekspedicijos žiaurumai rytų Galicijoje

Lenkų kareiviai muša ukrainiečius, plėšia jų turtą, uždarinėja mokyklas; 200,000 ukrainiečių areštuota

New Yorko Tribune korespondentas praneša apie lenkų vyriausybės pasiūstos į rytų Galiciją baudžiamosios ekspedicijos žiaurumus, kokių, sako korespondentas, Europa seniai nėra mačius.

Lenkų kareiviai tapo pasiūsti į rytų Galiciją "tvarkai ir ramumui" įsteigti, nes, pasak lenkų, to ukrainiečių krašto valstiečiai pastaruoju metu "ėmę terorizuoti lenkų gyventojus."

Lenkai kaltina ukrainiečius, kad jie slaptomis organizuoja revoliuciją tikslu atplėšti rytų Galiciją nuo Lenkijos ir sujungti ją su tikrąja Ukraina, kuri dabar įeiną į sovietų respublikų sąjungą. Rytų Galicijos ukrainiečiai, sako lenkai, ėmę deginti lenkų dvarus, namus ir naikinti visokią turtą.

N. Y. Tribune korespondentas, kuris, pabuvojęs rytų Galicijoje, dabar atvyko į Berlyną, sako, kad lenkų kareiviai, pasiūsti ukrainiečių malšinti, nedaro skirtumo tarp kaltų ir nekaltų. Jie plaka ukrainiečių ukininkus bizuiniais, drasko jų namus, sistematiškai naikina jų turtą, uždarinėja jų mokyklas, plėšia jų kooperatyvus, naikina jų knygynus ir žagina ukrainiečių moteris ir merginas.

Lvove, vyriausiam Galicijos mieste, korespondentas sakosi turėjęs pasikalbėjimą su ukrainiečių vyskupu šepetickiu. Vyskupas šepetickis ką tik buvęs sugrįžęs iš Varšuvos, kur jis važinėjęs protestuoti Pilsudskio vyriausybei prieš pasibaisėtinus kareivių žiaurumus su ukrainiečiais. Vyskupas šepetickis pasakojęs korespondentui, kad nuo laiko, kai lenkų kareiviai pradėjo baudžiamąją kampaniją

rytų Galicijoje, ligšiol tame krašte buvę suimta apie 200 tūkstančių ukrainiečių. Jų tarpe yra suimti dvidešimt šeši buvę ukrainiečių atstovai Lenkijos seime. Baratkieviuose vienas ukrainiečių kunigas buvęs lenkų kareivių mirtinai užplaktas. Ukrainiečiai verčiami šaukti: "Tegyvuoja lenkų žėčpospolita [respublika]!" ir "Valio maršalas Pilsudskis!" Lenkų kareiviai plėkia ukrainiečių valstiečius su tokiu žiaurumu, kaip kad kita syk darydavę caro kazokai. Jiems kertama nuo 60 iki 90 kirvių per pliką nugarą, iki plakamas pasilieka be sąmonės.

Atvykę į kurį ukrainiečių kaimą, lenkų kareiviai ima sau visokių maisto produktus — sviestą, kiaušinius, mėsą, duoną, daržoves — nieko už tai nemokėdami, o paskui pradeda egzekucijas — plakimą kaimiečių ir jų mantos plėšimą ir trobų deginimą.

Rytų Galicija yra grynai ukrainiečių kraštas, ir pastaruoju metu laikui pasireiškė ten rimtų neramumų prieš lenkus. Per kelis paskutinius mėnesius, pasak korespondento, buvo sudėginta apie 200 lenkų nuosavybių, daugiausia apie Tarnopolį, Stanislovą ir Lvovą. Dėl tų gaisrų lenkai kaltina ukrainiečių nacionalistus.

Lenkijos ribose gyvena puspenktas milijono ukrainiečių, to skaičiaus trys milijonai jų gyvena rytų Galicijoje. Jie jaučiasi labai nuskausti tuo, kad Tautų Sąjunga prižadėjo rytų Galiciją autonomijai Lenkų respublikos ribose, bet tas prižadėjimas pasiliko tuščias.

Vokiečių aeroplano
DO-X skris į Ameriką

FRIEDRICHSHAFENAS, Vokietija, spalio 19. — Praneša, kad milžiniškas vokiečių aeroplanas DO-X pradžioje lapkričio mėnesio išskris pirmą savo kelionę per Atlanto vandenyną į New Yorką. Be laikraštinių, jokių kitų privačių pasąžierių aeroplanas neimšias.

Garsus "Hooverio Viešbutis" Chicagoje

(TRIBUNE Photo)

Chicago Michigan Avenue patiltė, kurią suvargę bedarbiai ir benamiai vartoja dabar kaip prieglaudos ir nakvynės vietą. Susinešti seni laikraščiai vartojami "patalui" ir "kurui". Tą patiltę bedarbiai vadina savo "Hooverio viešbutiu".

Revoliucioninkai kontroliuoja 12 Brazilijos valstijų

PORTO ALEGRE, Brazilija, spal. 19. — Revoliucioninkų vad. Ptolemeu Assis Braziliaus siuntė federalinėms jėgoms Florianopolį, Santa Catharina valstijos sostinę, ultimatumą, reikalaujant, kad tuojau pasiduotų, kitaip miestas busis bombarduojamas.

Florianopolis yra 40,000 gyventojų miestas ir viena svarbiausių federalinių jėgų bazių. Be ofensivo prieš Florianopolį ir Sao Paulo, sukilėliai pradėjo kampaniją prieš visus svarbiausius federalinius apsaugos punktus centralinėje ir pietų Brazilijoje.

Revoliucioninkai dabar, jų pačių pranešimais, kontroliuoja šias Brazilijos valstijas: Maranhao, Piahy, Ceara, Rio Grande do Norte, Parahyba, Pernambuco, Alagoas, Sergipe, Minas Geraes, Parana, Santa Catharina ir Rio Grande do Sul. Dr. Getulio Vargas, Rio Grande do Sul prezidentas, dabar tapo vyriausiuoju revoliucioninkų judėjimo vadu.

Plėšikai pabėgo su banko \$10,000 pinigų

ST. LOUIS, Mo., spal. 19. — Du ginkluoti plėšikai vakar puolė Brentwood priemiesčio banką ir pabėgo su \$10,000.

Balkanų kraštų žemės ūkio konferencija

BUCHARESTAS, Rumanija, spalio 19. — Vakara čia prasidėjo šešių Balkanų ir pietų rytų Europos valstybių žemės ūkio konferencija.

Chicago ir apilinkai federalis oro biuras šiai dienai pranašauja:

Bendrai gražu ir truputį šilčiau; vidutiniai vakarų krypties vėjai.

Vakar temperatūros vidutiniškai buvo 23° F.

Šiandie saulė teka 6:07, leidžiasi 5:03. Mėnuo teka 4:30 ryto.

Darbo pasauly

1,200 geležinkelio šapų darbininkų gavo darbo

SPRINGFIELD, Mo., spal. 19. — Frisco geležkelių sistemos dirbtuvės, kurios čia nuo rugsėjo 22 dienos buvo uždarytos, dabar vėl pradėjo dirbti. 1,200 darbininkų, kurie buvo išmesti iš darbo, grįžo į dirbtuvės.

New Yorke sustreikavo 3,000 kuro išvežtojų

NEW YORKAS, spal. 19. — International Fuel Handlers uni. ja paskelbė streiką, reikalaudama savo nariams didesnių algų, pusantros tiek mokesčio už viršlaikį ir vienos dienos poilsio savaitėje. Darbą metė 3,000 kuro vežtojų.

Woodcock atšaukė ankieta prohibicijos klausimų

WASHINGTONAS, spal. 19. — Prohibicijos direktorius Woodcock, grįžęs iš inspekcijos kelionės po vidurinių vakarų valstijas, netikėtai atšaukė spaudos ankieta prohibicijos klausimu.

Prieš kelias dienas jis buvo išsiuntinęs laiškus 3,000 laikraščių redaktorių visame krašte, prašydamas kiekvieną jų pasisakyti, ar jis pritaria 18-tam amendmentui ir Volsteado aktui, ar priešingas, ar neitralus.

Woodcock pasisakė ankieta atšaukęs dėlto, kad "žmonės gali klaidingai ją suprasti."

Dar apie baltgvardiečių gen. Kutepovo žuvimą

PARYŽIUS, spal. 19. — E. V. Dumbadze, buvęs sovietų slaptosios žvalgybos narys, sako, kad gen. Kutepovas, rusų carininkų vadas, miręs Paryžiuje nuo per didelės dozės chloroformo.

Dumbadze sako, kad vienas sovietų agentas, Fechner vardas, prisipažinęs Berlyne, kad jis padėjęs Kutepovą įvylioti automobilį Paryžiuje ir nugabenti į vienus namus. Kutepovas manęs, kad jis esąs draugų namuose, bet čia buvęs jo gulas. Kutepovo kunas buvęs sudėtas į dėžę ir su diplomatiniais antspaudais išgabentas į Rusiją.

New Yorkas skiria milijoną dolerių bedarbiams šelpti

NEW YORKAS, spal. 19. — Samatų komisija į ateinančią 1931 metų miesto biudžetą įdėjo \$1,000,000 sumą, skiriamą bedarbiams šelpti.

Brazilijos vyriausybė skelbiasi laimėjus prieš sukilėlius

Federalinė kariuomenė atėmus iš revoliucioninkų šešis miestus; Pernambuko uostas užblokuotas

SAO PAULO, Brazilija, spal. 19. — Oficialus federalinės vyriausybės komunikatas skelbia, kad federalinė kariuomenė atėmus šešis nedidelius miestus pietų vakarų sukilusios Minas Geraes valstijos daly. Paimti iš sukilėlių miestai yra: Muzambinho, Monte Santo, Tronqueiras, Bam Sucesso, Arceburgo ir Caracol.

Tas pats komunikatas sako, kad sukilėlių įsiveržimai į Espirito Santo valstiją tapę atmušti ir jų jėgos nuvytos atgal.

Federalinio laivyno eskadra įsteigė blokadą prieš Pernambuko uostą. Joki prekybos laivai į uostą neįsileidžiami.

Del liučių Meksikoje kilo potvyniai

MEKSIKOS MIESTAS, spal. 19. — Praneša, kad del smarkių liučių Chiapas valstijoje kilo potvyniai. Susisiekimai geležinkeliais sutrukdyti. Kai kurių Monterey miesto daly vandens užlietos ir gyventojai buvo priversti išsikraustyti.

Kingsford-Smith atskrido į Australiją

PORT DARWIN, Australija, spal. 19. — Lakunas Charles Kingsford-Smith atskrido į čia šandie kaip 2:26 po pietų. Savo kelionę iš Anglijos į Australiją aeroplanu Southern Cross Jr. jis atliko per 10½ dienų — penkioms dienoms greičiau, negu tatau padarė lakunas Bert Hinkler.

Lietuvos Naujienos

Vac. Biržiška patvirtintas ordinarniu profesorium

KAUNAS. — Prezidentas Smetona antrą kartą peržiūrėjęs universiteto pasiūlymą, Vac. Biržišką patvirtino ordinarniu profesorium.

Prof. Vac. Biržiška dabar pasiliks ir universiteto bibliotekos vedėju. Kitų nepatvirtintų tvirtinimo klausimas dar svarstomas.

Sliesoraitis iš ištremimo perkeltas į kalėpimą

KAUNAS. — Ekscentriškasis "Geležinio Vilko" veikėjas ir buv. "Tautos Kelio" redaktorius Algirdas Sliesoraitis anksčiau buvo ištremtas, o šiomis dienomis padėtas į Kauno sunkių darbų kalėjimą.

Tragedija prie Masčio ežero

Telšiuose rugsėjo 1 d. pusę dvylikos valandos vakaro Raseinių rinktinės šaulys Utakis Antanas persovė panelę Opulskytę Petrę ir po to pats nusišovė.

Utakis Antanas yra kilęs iš Raseinių apskr. Aytavėnų valsč. Ramoniškių kaimo ir tik nesenai atvyko į Telšius ir ėmė dirbti prie melioracijų darbų, kaip dešimtininkas. Telšiuose jis susipažino su Opulskyte Petre, kurią išmylejo. Opulskytė turėjo dar kitą garbintoją; kuriam buvo palanki. Utakį ėmė kankinti pavydas ir jis kartą net grąšinęs nušauti savo konkurentą.

Rugsėjo 1 d. vakare jis su keliais draugais atėjo pas Opulskytę, kuri gyveno su savo motina ir seserim Masčio gatvėje, prie pat ežero. Ten jis ėmė vėl reikalauti, kad Opulskytė sutiktų už jo ištektį. Gavęs neigiamą atsakymą, jis griebėsi revolverio ir persovė savo mylimąją, o kitu šūviu pats nusišovė. Utakis liko negyvas vietoj, o Opulskytė buvo nugabenta į ligoninę. Jai peršauta skrandis ir žarnos. Gyvybei grėsia pavojus.

Dvi komunistų mokytojos turės 3 mėnesius kalėti

ELMIRA, N. Y., spal. 19. — Dvi komunistės, komunistų vaikų stovyklos Van Ettene prižiūrėtojos, kurios praeitą rugpjūčio mėnesį buvo suimtos, turės sėdėti po 90 dienų kalėjime ir pasimokėti po \$50 pabaudos. Jų apeliacija tapo atmesta.

Meksikos maištininkų banda pasigrobė miestą

MEKSIKOS MIESTAS, spal. 19. — Į San Cristobalą, Chiapas valstiją, skubotai siunčiama kariuomenės dalis kovai su maištininkų banda. Maištininkai, kaip praneša, pagrobė Comitą, 10,000 gyventojų miestą.

Jaunas lakunas žuvo aeroplanui nukritus

TACOMA, Wash., spal. 19. — Jo aeroplanui nukritus iš 80 pėdų augstumos, užsimušė čia jaunas lakunas Chester Cozine. Jis ką tik buvo pakilęs į orą.

Busių miestų ir miestelių sąjungos suvažiavimas

KAUNAS. — Miestų ir miestelių sąjungos valdyba sąryšy su savivaldybių įstatymo sumanymu, norinti spalio mėn. šaukti miestų ir miestelių sąjungos atstovų suvažiavimą.

Dėl duonos kainų su mažinimo susirinkimas

KAUNAS. — Rugsėjo 25 d. miesto valdyba buvo sukvietus duonkepius ir malunų savininkus pasitarti, ar negalima būtų dar papiginti baltos ir juodos duonos kainą, atsižiūrint į grūdų atpigimą. Buvo pasiūlyta nustatyti kainą iki 30 centų kilogramui už juodą duoną, kuri šiandien pardavinėjama po 35 centus. Krautuvininkai ir duonkepiai, kaip žinoma, pasisakė prieš.

Miesto burmistras J. Vileišis pažadėjo dar sykį sukviešti atstovus, patikrinus duonkepių išdėstytus davinius.

Straipsnis apie Lietuvą anglų spaudoje

Įtakingas anglų savaitinis finansinis ir prekybinis žurnalas "The Statist" š. m. rugpjūčio mėn. 2 dien. patalpino ilgą straipsnį apie Lietuvos prekybą, pramonę ir transportą. Šiame straipsny smulkiai aprašoma kokių prekių ir iš kokių valstybių daugiausia įvežama bei kokią valstybes daugiausia išvežama: apie atskiras pramonės šakas; apie statybą; apie geležkelių pajamas bei išlaidas ir apie Klaipėdos uosto veikimą.

Šis žurnalas šiemet irgi ilgą straipsnį buvo patalpinęs apie Lietuvos finansus ir kreditą.

Paskendo jurininkas lietuvis

KAUNAS. — Užsienių reikalų ministerija praneša, kad Jonas Sedvilas, gimęs 1871 m. gegužės 4 d. Raslinoje (gal Raseiniuose), tarnaudamas pečkuriu Belgijos laive "Estella", 1929 m. rugsėjo 11 d. paskendo, kalbamajam laivui paskendus. Jo giminės prašomi kreiptis į užsienių reikalų ministeriją, nes galėtų gauti iš atitinkamų Belgijos įstaigų pensiją.

Paleido kalinius

KAUNAS. — Iš Kauno sunkių darbų kalėjimo Prezidento Smetonos aktu paleista Gnedovas Petras, komunistas, baustas 12 m.; Kazlauskas Vl., plečkaitininkas, baustas 15 m., ir Marcinkevičius Jonas, baustas 15 m., Lazdynas Ben. baustas 10 m., Sadauskas St. baustas ligi gyvos galvos.

Šiais laikais jokio biznio įmonė be reklamos negali gyvuoti. Konkurentų yra tiek daug, kad tik nuolatiniis, kasdieniniis skelbimais gali patraukti didesnę klientų skaičių.

Amerikos įmonės gerai supranta, kad be geros reklamos neapieisi. Kuo daugiau reklamuoja, tuo geriau sekasi.

Reklama, kuri atliekama duodant skelbimus į laikraščius, visuomet apsimoka.

Kas garsinasi "Naujienose", tas visuomet turi naudą.

Aplankius Lietuvą

Jau kartą rašiau "Naujiejiems", kaip aš, kanadietis, nutariau aplankyti savo gimtąją šalį. Tad nebekartosiu to, ką jau kartą rašiau.

Parvykęs į Lietuvą, aš apsi-
stojau pas savo sesutę, kuri
gyvena Gaidžiūnų kaime, Ute-
nos apskrityje. Tai Teklė Gurk-
šienė. Per tiek metų nesima-
tę! Dvidešimt septyni metai
—tai ne juokai. Iš akių net
asaros pradėjo bėgti.

Girdai, kad atvažiuo amerik-
konai, greit pasididėjo po visą
apielinkę. Tuoj susirinko kai-
mynai ir pažįstami pasitikt
mus ir palinkėti visokių gery-
bių bei linksmi laiką praleisti
Lietuvos žemelėje. Sesutė tuoj
pavaišino skaniais valgiais.

Po kelių dienų svečiavimosi
nuklykau į Untulgės kaimą pas
savo pusbroį Albertą Musteikį.
Tai mano gimtinis kiemas! Stoviu
ir pasijudinti negalia. Širdį tarsi
kas su replėmis spaudžia. Manau sau, nejaugi
tai mano tėvelių namas! Ar
čia seniai aš bėginėjau vaiku
budamas? Kaip tas laikas
greit bėga. Ir kiek permaining
vyko! Ir tas kiemas, ir ne
tas. Praužė karo audra ir savo
pėdsakus paliko...

Ir abeina visas kaimas ge-
rokai persimaišęs. Išvažiuoda-
ma pailkau apie 60 gerų drau-
gų ir pažįstamų, su kuriais kar-
tu žaidžiau ir kartu gyvulių
ganiau. O kur jie dabar? Dau-
guma jų guli jau šaltoje žeme-
lėje. Pasilik vos dvylika. Va-
dinasi, mirtis nesnaudžia.

Priėmė mane tikrai šuniai.
Visi toki geri, toki nuosirdūs,
kad man truksta net žodžių
visa tai aprašyti. Kiekvieną
dieną vis naujų vietų pas
geraširdžių kaimynų.

Sulaukę sekmadienio, išvy-
kom į Vajėšiskį į Šv. Onos at-
laidus. Matyti, Vajėšiskio pa-
rapijonai pasiturintai gyvena,
nes puikiais arkliais suvažiuo-
ja svietelio to tiek daug prisir-
inko, kad ne tik bažnyčion
nebuvo galima įtilpti, ale ir
šventorių ankšta pasidarė.

Sekamą sekmadienį nuvyko-
me į Tauragnus, kur taip pat
buvo atlaidai. Susitinku ten
savo seną pažįstamą p. Gineitį,
kuris tuoj užsipašė pas save į
svečius. Gineitis yra geras ir
pavyzdingas lietuvis. Jis savo
vaikučius labai puikiai išauklė-
jo. Jie labai tinkamai moka su
žmonėmis apsieiti. P-nas Gi-
neitis išvedžiojo po savo ūkį ir
parodė, kaip viskas ten yra
tvarkoma. Reikia pasakyti,
kad tai puikus ūkis ir labai ge-
rai vedamas. Na, o mus pavai-
šinti, tai p. Gineitis tikrai ne-
sigailėjo.

Trečią savaitę leidžiant, nu-
tariau aplankyti Ežerėnus. Pa-
sitikė turkaus diena. Svietelio
privažiavo pusėtinai daug.
Tačiau įspūdis pasiliko nekoks.
Ežerėniškiai kažkodėl daugiau-
siai lenkiškai arba rusiškai kal-
ba.

Iš Ežerėnų nuvykęs pas An-
taną Tireiką. Tai buvęs ame-
rikietis. Iš Amerikos jis grį-
žo prieš kokius penkerius me-
tus ir nusipirko labai gražų
dvirį centrą. Ypač puikus so-
das, kur auga jauni vaisiniai
medeliai. Turiu pasakyti, kad
amerikiečiai, kurie turi keletą
tukstančių susitaupę, Lietuvoj
gali gana gražiai gyventi.
Jiems bent nereikės kas rytą
anksti keltis ir gyventi pagal
dirbtuvės švilpuką. Nereikės
jiems taip pat lenktis prieš bo-
sus.

Paskui nutraukiau į Paberžę
aplankyti savo pusbroį Povlį
Petroką. Jis grįžė priėmė
kuogeriausiai. Paviešėjau ke-
lias dienas, —ir vis dar nenor-
ėjo išleisti. Labai ačiū už
tokį nuosirdumą ir gerą į mus
atsiėsimą.

Rugpjūčio 19 d. išvykome į
Kauną. Mus palydėti susirin-
ko daugybė žmonių, —kaimynų
ir pažįstamų. Graudu ir ne-

smagu su jais buvo skirtis.
Spaudėme rankas ir vis kartojo-
me "sūdieu"! Likite sveiki sa-
vo gimtinėje šalėje, o aš vėl ke-
liauju už jūrų-marių. Gal ir vėl
pasitaikys proga jus aplankyti,
gal ir vėl pasimatysime...

Iš Daugelių sėdome į auto-
busą. Užsimokėjome po vieną
dolerį. Į Kauną pribuvome va-
kare. Apsistojome "Rutos"
viešbutyje. Dvi lovos per die-
ną kainavo 12 litų. Viešbutis
labai švarus. Patarnavimas
mandagus. Pietus buvo galima
gauti už du litus.

Kaune išviso išbuvome septy-
nias dienas. Miestas pusėti-
nai persimaišęs, —daug naujų
namų pastatyta, daug stato-
ma. Gatvės gana švarios. Žmo-
nės mandagus. Įvairiose įstai-
gose valdininkai irgi perdaug
resipičia. Jaunimas po gatvės
nesidaužo, kaip Kanadoj arba
Jungtinėje Valstijoje.

Kaune begyvendami, žinoma,
pasistengėme susipažinti su jo
įdomybėmis. Pirmiausiai nuvy-
kome į Karo Muziejų. Ten be-
būnant visokios mintys skver-
bėsi į galvą. Ar seniai čia
Lietuva vargo po svetimu jun-
gū? Ar čia seniai caro žan-
darai persekiojo žmones už
skaitymą lietuviškų maldakny-
gių? Bet atbūdo laudis ir
nutrenkė į šalį svetimųjų jun-
gų. Dabar mes laisvi, esame
nepriklausomi. Bet ta nepri-
klausomybė buvo nupirktą ga-
na brangia kaina. Kai kuriems
teko net savo gyvastį prarasti.
Tiems karžygiams, kurie nesigai-
lėjo savo gyvasties, kad tik
Lietuva būtų laisva, dabar prie
Karo Muziejaus yra pastatytas
iš mažų akmenų didelis paminklas.
Kiekvieną dieną jų
atminties pagerbimui yra at-
lika komos tam tikros ceremoni-
jos. Reikia turėti akmeninę
širdį, kad nesusijautinus visą
tai matant.

Paskui aplankiau universite-
tą, zoologijos ir prekių muzie-
jus, Čiurlionies galeriją. Visur
yra įdomių dalykų pamatyti.
Kadangi Birštonas nėra labai
toli nuo Kauno, tai ir ten už-
sukome. Tas kurortas pasižy-
mė savo nepaprastu gamtos
gražumu. Vasaros laiku į čia
daug žmonių suvažiuoja, nės
yra didelės maldynės. Tikrai
smagu čia pasimaudyti ir pasi-
vilnoti po smiltyną. Birštone
gal ne vienas pasitaiso ir at-
gauna prarastą sveikatą. Prie
pat Birštono randasi du kalnai.
Iš vieno jų bėga surus vanduo.
Tą vandenį žmonės leidžia į
butelius ir vežasi namo. Jie
sako, kad vanduo esąs labai
sveikas. Gaila, kad pasitaikę
pusčiniai lietingas oras, tai
neturėjome progos apžiūrėti
gamtos gražybų.

Iš Birštono autobusu už ke-
turis litus ir vėl parvežė į
Kauną. Dabar pasiryžau aplan-
kyti visas bažnyčias. Pasirodė,
kad Kaune jų yra net dvylika!
Ir visos jos neblogai atrodo.
Žodžiu, Kaunas daro visai ki-
tokį įspūdį nei prieš keletą de-
setkių metų. Vis tvarkosi ir
darosi gražesnis.

Rugpjūčio 26 d. apleidau
Kauną ir išvykau į mano žmo-
nos tėviškę. Sustojau Baisoga-
los stotyje. Stotįj musų jau
laukė Edvardas Urbanavičius.
Susėdome visi į brikelį ir ark-
liais važiuojame apie 23 kilo-
metrus, kol pasiekėme Daugų-
nojų kaimą, kur gyvena Urba-
navičius. Na, ir prasidėjo vai-
šės. Stalus apkrovė įvairiais
valgiais ir gėrimais. Nors čia ir
labai malonu buvo, vienok rei-
kėjo rūpintis ir apie tolimą
kelionę. Beje, besisvečiuoda-
mes aplankiau artimiausius
miestelius. Javai visur gražūs.
Ukininkai džiaugiasi, —bado
jiems kėsti tikrai nereikės.
Visa bėda tik tame, kad kainos
ukio produktams labai žemos.
Paviešėjė tris dienas, mes
išsirengėme į Tytuvėnus, kurie
randasi septynių kilometrų at-
stume nuo šidlavos. Reikia,
prie pat stebuklingos vietos. O nois.

į šidlavą, kaip žinia, susirenka
žmonės iš visų Lietuvos kam-
pų. Prisirenka daugiausia se-
nelių ir visokių ubagų.

Iš ten ir vėl grįžome pas
Urbanavičius, kur praleidome
penkias dienas. Per tą laiką
teko aplankyti daug jo gim-
nių. Ir visur mus priėmė la-
bai maloniai.

Rugpjūčio 31 d. išvykome į
Baisogalę. Pasitaikė kaip tik
žemės ūkio paroda. Tikrai ne-
sitikėjau, kad Lietuvoj galėtų
buti tokie gražūs gyvuliai. Ma-
tėme ir visokių visokiųjų
dirbinių. Matyti, Lietuva nei-
kiek neatsilikė nuo kitų kul-
tūrinių šalių.

Po parodos išvykome į Pus-
lių kaimą. Tai mano žmonos
tėviškė. Susitikome su asaro-
mis akys. Bet greit asaros
pranyko visiems pasidarė ma-
lonū ir linksmi. Vaisino mus
kuopiukais. Rugsėjo 6 d.
pradėjome ruošti Kauną į
Vytauto iškilmes. Nors ir buvo
gaila persiskirti su savo gim-
tinėmis ir pažįstamais, bet nieko
nepadarysi, Padėkoję už vaišes,
iškeliavome.

Rugsėjo 7 d. prasidėjo Vy-
tauto iškilmės. Svarbiausi tų
iškilmių dalis buvo parvežimas
iš provincijos Vytauto paveik-
lo. Paveikslas baigė savo ke-
lionę lėktuvu. Pasitiko jį labai
iškilmingai. Švietimo minist-
ris pasakė kalbą. Paskui jis
didžiausios minios tapo nulydė-
tas į Karo Muziejų, kur įvyko
dar didesnės iškilmės.

Vakare įvairiose salėse ėjo
vaidinimai ir koncertai. Visas
miestas buvo kuopiukais pa-
puoštas. Ore skraidė lėktuvai
su Vytauto ženklais.

Ant rytojaus iškilmės ir vėl
atsinaujino. Prasidėjo 10 val.
ryto Karo Muziejui. Į iškilmes
atvyko prezidentas ir minist-
riai. Bazilikoj buvo laikomos
mišios.

Po pamaldų Petro Vileišio
aikštėje įvyko kariuomenės pa-
rašos. Nežiūrint į tai, kad lijo,
bet žmonijai susirinko labai daug.
Turiu pasakyti, kad Lietuvos
kariuomenė daro gana neblogą
įspūdį. Kaip ten nebūt, o mu-
sų sienovėliai ne be reikalo
mankštinais.

Vakare ir vėl įvyko iškilmės.
Didžiausi procesija su vėliavo-
mis nutraukė į Vytauto kalną,
kur buvo suvaidintas misteriš-
kas veiklas "Vytauto žemė".
Mieste taip pat ėjo visokie
vaidinimai ir koncertai. Kurie
negalėjo į vidų įtilpti, tai ge-
rėjo išlaukimais papuošimais.

Tai taip užsibaigė Vytauto iš-
kilmės. Po to rimtai susiru-
pinau namais. Rugsėjo 9 d.
per Eitkunus jau traukėme
Berlyno link. Iš ten —prie ki-
vų. Apie kelionę laivu neuži-
moka daug rašyti, —tai pa-
prasta istorija. Praėjo kelios
dienos ir laivas pasiekė Kana-
dos krantus. Gi rugsėjo 20 d.
aš jau buvau Winnipege, savo
antropi tėviškė.

Prie pabaigos turiu pasaky-
ti, jog aš labai galčiuosi, kad
Lietuvos neaplinkiau kiek an-
ksčiau. Tada gal ten bučiau ir
gyventi pasilikęs.

Tai tiek apie savo kelionės
įspūdžius į Lietuvą.

—P. Yauniškis.

Tarp Chicago's Lietuvių

Žinios iš bedarbių fronto

Kadangi šis nepaprasto žiau-
rumo nedarbo krizis yra palie-
jęs labai didelį lietuvių darbi-
ninkų skaičių, tad su šiuo įve-
damas pastovus skyrus žinioms
iš darbo ir bedarbių fronto,
Skyrių bus kasdien teikiama
žinių apie bedarbės padėtį ir
darbų tikiną Chicagoj ir Illi-
nois.

Bridgeportas

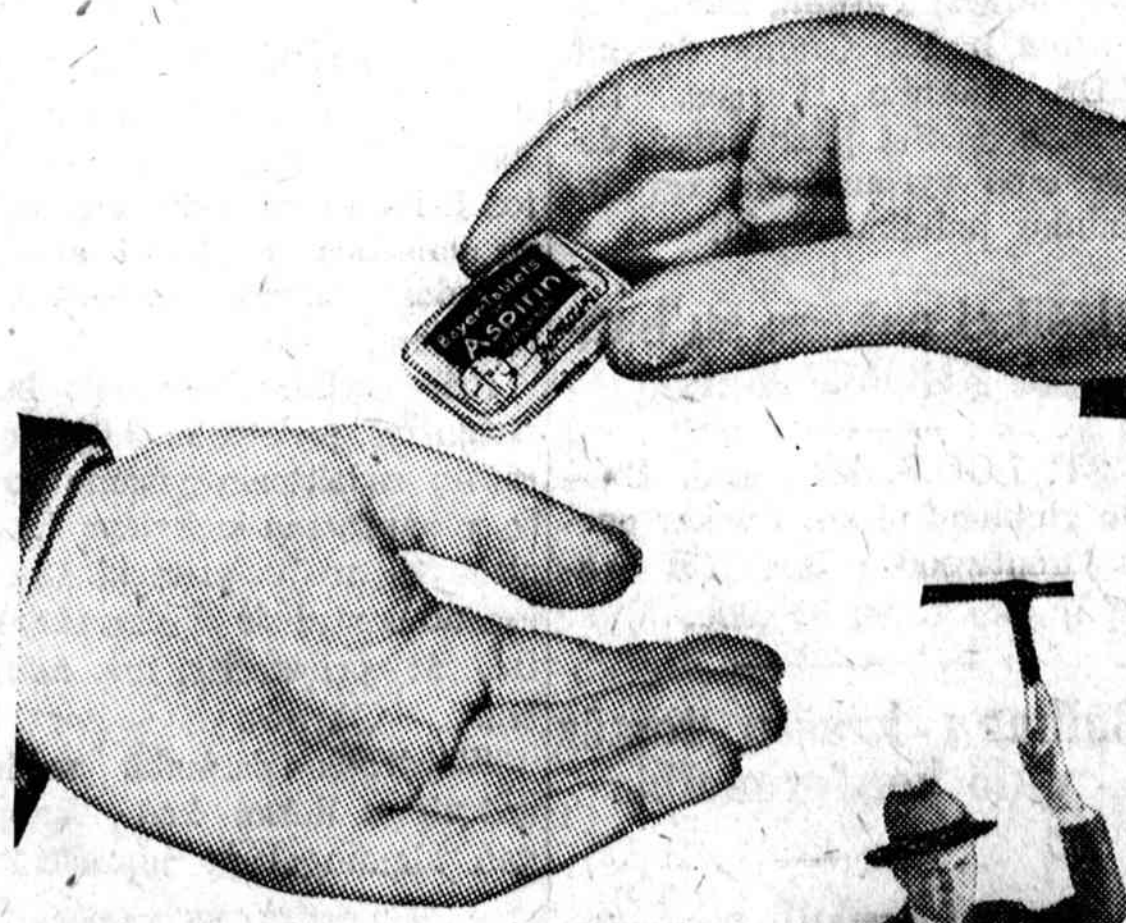
Simano Daukanto Draugijos Gyvavimas

Jau 38 metai kaip minėta
draugija gyvuoja. Ši draugija
turi 650 narių. Pirmininkauja
T. S. Janulis ir jau per 10 me-
tų atlieka pirmininko užduotis
kuogeriausiai ir visi draugijos
nariai sutikime dirba draugijos
labui ir delto draugija auga
kaip nariais taip ir turtu. Mi-
nėton draugijon priklauso bi-
zinių. Simano Daukanto Drau-
gija rengia kas metai tam tik-
rus apvaikščiojimus, paminėda-
mi Simano Daukanto gimimo
dieną Spalio 28tą. Kadangi šiuos
metus pripuola šiokia diena, tai
apvaikščiojimas bus Spalio 26 d.
Chicago's Lietuvių Auditorijoje.
Šiuos metus bus labai žymus
veiklas suolaštas "Kuprotas Ožė-
lis", tai yra labai juokingas ve-
ikalas, kurs visiems patiks. Bus
duota garbės ženklai tiems na-
riams, kurie nesirgo per 12 me-
tų. Be to bus dovanos. Drau-
gijos nariai biznieriui dovanojo:
Iz. Petrauskas siūtą 35 dol-
erių vertės, A. Jonevics 15 dol-
erių sidabrinį setą, K. Žuraitis
lėmpą 10 dolerių, J. Rizgin
15 dolerių laikrodėlį, K. Valai-
tis vargonus, J. Balčupas hamą
ir kiti daug visu kuom prisidė-
jo. Pagal komisijos praneši-
mo ketina turėti vieną iš puik-
iausių parengimų ką kada nors
turėjo. Bus primami nauji na-
riai be įstojimo mokesčio į drau-
giją laike apvaikščiojimo, nuo
18 metų iki 40 metų. Simano
Daukanto Draugystė viena iš
žymiausių Tautiškių Draugijų
Chicagoje ir turtingiausia. Kiek-
vienus metus ši draugija pri-
pildo Chicago's Lietuvių Audi-
toriją, bet šiuos metus tikisi
dar daugiau svečių. Mes Chi-
cago's lietuviai turėtume ateiti
ir pamatyti draugijos parengi-
mus ir linksmi laiką praleisti,
nes po teatro bus šokiai.

Koresp.

Lietuvių dainos ir muzika per orą

Šį vakarą nuo 7 iki 8 val.
iš WHFC (1420 kilocycles) ra-
dio stoties vėl girdėsime puik-
ias Lietuvių dainas, muziką,
šnektas, juokus, ir kitas įvai-
rybes per radio, kurias ruošia
Peoples Furniture Co. Krautu-
vės. Kadangi ši eilė Lietuviškių
programų per orą yra labai sek-
mingai išpildoma vien tik per

Bereikalingas Skaumas!

Nebuk kankinių bereikalingo skausmo.
Daug kentėjimų tikrybė nereika-
lingi.

Pavyzdin galvos skausmai. Jie ate-
na be pasargos, bet nuo jų visada ga-
lima buti prisiengus. Bayer Aspirin ta-
bletai suteikia greitą palengvinimą. Lai-
kyk konket namie. Nešok plona skri-
nutę kibene. Tuomet jum nereikės įle-
kot aptiekos, ar laukti iki namo pareisi.
Ir nemanyk, kad Bayer Aspirin ge-
ras tik nuo galvos skausmo, gerklės
skausmo, ir šaltio! Skaityk patikrintas
direktijas palengvinimui, neuritijos,
neurtis, reumatizmo ir kitu skausmu.
Atmindamas vienok, kad greitas smagu-
mas nuo šiuo tablety nėra išgydymas; jei
skausmai tęsiasi, matyk daktarą.

Bayer Aspirin yra tikrai. Apsaugok
save žiurdamas to vardo. Visada to
paties. Visada saugaus. Niekad neken-
ksmingas širdžiai.

BAYER ASPIRIN
Aspirin yra trade žymė Bayer Fabrikio Monacetilicacidester of Salicylicacid

parinkčiausias Lietuvių įiegas,
todel patartina yra Lietuviams
neužmiršti pasiklausyti.

Bostono jaunuoliai Chicagoj

Miss Helena Kasparaitė ir
Raymond Kaspar, iš Sommer-
ville, Mass. (Bostono priemies-
tis) apvažinėję savo automobi-
liu gimines New Jersey, Penn-
sylvania, Wisconsin, apsistojo
Chicagoj ir žada čia pasilikti
ilgesniam laikui, jei gaus tin-
kamą darbą.

Jaunuoliai yra čiagimiai, veiks-
ūs Bostono Lietuvių Dainos ir
Muzikos draugijos "Gabijos"
dalyviai: p-lė Helena smuikinin-
kė, Raymondas kornetistas. He-
lena su sesute Klara Bostone
buvo vedėjos Gabijos orkestrės.
Jei sąlygos pavels jaunuoliams
apsigyventi Chicagoj, mūsų kul-
tūrinės organizacijos turės dvi
naujas jaunas pajėgas.

Bostoniškis.

Visiems pavyzdys kaip reikia ponų klausyti

Vilnės visupavaldniausia (vse-
poddaneiseje) deklaracija

Užvakar buvo paskelbta, kaip
lietuviškoji Stalincų bolsėvikių
grupė gavo velnių iš savo duon-
davių rusiškų komisarų ir bu-
vo pastebėta, kad tolimėnė ei-
gą skaitytojams pranešime. Il-
gai laukti nereikėjo, ir Prusei-
kos, Bacevičiaus, K. Valionio
ir kitų Stalino pavaldinių nuže-
minčiausių aplogiją, paduotą
"Vilnės" užvakarykščiame veda-
majame čionai pacituojame:
"Vilnės" štabas, kaip buvo
iš aukšto liepiamas, įdėjo tokį
atsiprašymo ir nusižeminimo
editorialą:

DELEI BALTOJO SOVI-
NIZMO.

"Vakar tilpo "Vilny" Kom.
Partijos 8 Distr. Kontrolės Ko-
misijos pareiškimas Liet. Darb.

PASIDARYK DAUGIAU PINIGŲ
Didis reikalavimas siuvimo operatorių
Uždardis - siekia \$25
iki \$50 į savaitę.
Lengvas, malonus dar-
bas. Mes galime pri-
rengti operatorius vie-
tai ir trumpą laiką.
Dienomis ar vakarais.
Maža kaina.
MASTER SEWING MACHINE
OPERATING SCHOOL
190 N. State St., 10th floor

Koop. valgyklos blogo pasielgi-
mo su negrais bedarbiais. Šita
pareiškima kiekvienas darbinin-
kas, juo labiau kiekvienas komu-
nistas privalo širdingai pri-
imti, užgirti.

"Negrai darbininkai pribren-
dę stoti į kovingas darbininkų
unijas ir politing partiją — Ko-
munistų Partiją. Jie tai parodo
kur tik dedama geros pastar-
gos juos organizuoti.

"Šitam darbui betgi labai
trūkdo baltasis šovinizmas, ku-
rį buržuazija nuolat skleidžia,
ir kuris labai dažnai pasirei-
šia pas kaltveidžius darbinin-
kus, net ir pas komunistus.

"Incidentas kooperatyve, ne-
žiurint kaip jį imsimė, turėjo
materialio išrokavimo motyvą.
Tatai sudarė blogą sentimentą
tarp negrų darbininkų. Musų
Partija smerkia tokį pasielgimą.
"Manome visiems tai bus pa-
moka. Toliaus panašūs dalykai
neturi pasikartoti."

Taigi, proletarai dažnai kelia
streikus ir revoliucijas, ir nuo-
gomis krutinėmis stoja prieš
darbdavių kulkas. Komunizmas
duoda pavyzdį, kaip reikia po-
ny klausyti: Europoj šiomis
dienomis komunistai ranka ran-
kon su fašistais eina, o Ame-
rikoj lietuviški bolsėvikai nuže-
mintai klaupiasi prieš duonda-
vius, Maskvos komisarų įsaky-
mus. Kas dar netikėjo, gal da-
bar įsitikins, kad norint buti
istatiku komunistu, reikia loti
tam, kas laikina!

PAVARGES?

Esorka Suteiks Naują

Esorka Tvirtumą!
Ar jus trokštate būti energiš-
ki ir gyvy? Tai leiskite Esor-
ka jus atbudavoti. Esorka grei-
tai sugrąžins jus į sistemą ir
normalumą pasilindamas pilvo
pakrikimams, konstipacijai, ne-
miga ir prarastus nervus. Su-
teiks jums pasididėjusią tei-
sumą. Klausk savo aptiekiniu-
ko.

SEVERA'S ESORKA

The Bridgeport Knitting Shop

NERIA PLONUS IR STORUS VILNONIUS SVEDERIUS
DEL VYRŲ, MOTERŲ, MERGAICIŲ IR VAIKŲ.

Parduoda vilnones gijas del įvairių nerinių. Vilnones
materijos del kelinų vyrams ir vaikams dideliu pasi-
rinkime. Mes parduodam žemom kainom idant galėtu-
mėt sutaupyti nuo 75% iki 100%

Neriam vilnones pančiakas del moterų ir vyrų.
Taisom senus svederius.

F. SELEMONAVIČIA

504 West 33rd St.
Netoli Normal Ave.

Tel. Victory 3486
Atvada dienomis ir vakarais

Lietuvių Radio Programai

Nedėliomis nuo 2 iki 3 valandų po pietų iš stoties WCFL
1970 kyl. duodami BUDRIKO RADIO KRAUTUVES
Kooperuojant BRUNSWICK CO.

BUDRIKO Programai iš Stoties WCFL kas Subatą nuo 6 iki 7 val.
vakare ir kas Keturgeris iš stoties WHFL nuo 7 iki 8 val. vak.

Brunswick Panatropo Radiola

Naujas Brunswick radio su panatropo, modelis 31, su
keturiomis screen-grid tubomis groja gražiai ir aiškiai
radio.

Kaina **\$185.00** be tubų

Kiti Brunswick radios modelis 15,

\$139.50
be tubų

Modelis 22, **\$170.00** be tubų

Dykai demonstruojame Jusų namuose. Priimame į
mainus Jusų seną phonografą arba radio. Parduodame
ilengvais išmokėjimais.

Jos. F. Budrik, Inc.

3417-21 South Halsted Street
Tel. Boulevard 4705

Argentinijos padangė

(Musų korespondento)

Pirmas Gaučio debiutas

Naujas Lietuvos konsulas, pil. Gaučys, jaunas 29 metų amžiaus vaikinai. Tapo paskirtas gaučių šalin konsulu už tatau, kad gerai sugyveno su dabartiniais Lietuvos valdovais.

Gaučys randasi įtakoję savo raštininko Steponaituko, a. a. Skinkio palikto pavyžiaus musų konsulatui. O kadangi Steponaitukas gyvena drauge su nekurių bankų tarnautojais, tai ir sumanė konsulato vardu padaryt reklamą tiems bankams, o papeikt kitas laivakorčių agenturas.

Taigi konsulas ir išleido lapelį, girdamas vieną vokišką, vieną yankišką ir vieną olandišką banką.

Argentiniečiai stebisi, kad draugingos valstybės konsulas eina prieš Argentinijos valstybės reikalus, užtylėdamas Banco de la Nacion Argentina. Jeigu tai kas paaiškintų užsienio reikalų ministerijai, tai konsulas gautų "caffé".

Bet svarbiausia yra tai, kad Lietuvos valdžios agentas neturi priėjimo nė prie vieno lietuviško laikraščio Argentinoje. Anarkistai, komunistai ir bepartvyviai jo skelbimų nededa. Socialistų "Naujienos" taipgi nededa, nes savų laikų, prie Mačiulio, fašistai šį laikraštį buvo smurto keliu užgriebę ir per jį susitvėrė sau Vytauto komitetą, šv. Kazimiero parapiją ir pasigarsino kunigas su konsulu.

Gaučio plakatukus dalino agentūros, viena prieš kitą agituoama. Praėjo savaitė laiko ir pasirodė kiti plakatukai, taip pat konsulato vardu išleisti, tik agentūrų vardai pakeisti ir patariama apsisaugoti ir tų bankų, kurie parduoda laivakorčių ir už kuriuos lietuviškas konsulas agituoja. Dabar visi protestuoja prieš konsulą, o pastarasis verčia bėda ant savo raštininko. Ispanai stebisi, kad lietuviškas konsulas tapo agentu nekurių biznierių, budamas Lietuvos valdininku ir eidamas prieš Argentinijos valdžios įstaigas, kaip kad Banco de la Nacion. Bet... "sūru gardu—nesuru gardu": Lietuvos valdžia patenkinta, bile čia sėdi ponas konsulas, kuris puskvailio sekretoriaus protu "veikia"...

Emigracijos sumažėjimo priežastis

Lietuvos laikraščiai šaukia, kad Lietuvoje gyvenimas pagerėjo ir žmonės iš Lietuvos nebevažiuoja Argentinon. Bet dalykas štai kame: iš Lietuvos Argentinon važiuo 75% žmonių iš Argentinijos atsiustomis laivakortėmis, o dabar, laivakorčių kainas kompanijom" nu-

Pašalino Reumatizmą ir Mažiau Kaip savaitę Laiko, Sakė Chicagietis

Kam kentėti nuo reumatizmo, neuritų, artrito ar kokių kitų skausmingų pakrimčių, kurie yra pasekmė pakrimčių? Laimė, jūs dabar galite laimėti Gamtai išvalyti suleisęsi kraują į savo sistemoje ir atitaisyti jūsų suardytą nervų ir jūsų senąją sveikatą. Gydytojo recepte, kuris dabar yra parduojamas aptiekose po vardu VIZ, jūs gaunate pagalbą pačios Gamtos gyduoju. Šis receptas nuo tokių pakrimčių buvo vartojamas per 20 metų Dr. G. Charnes jo privatinėje praktikoje kaip Europoje, taip Amerikoje. VIZ yra mokslinio įgijusio ekstrakto geriausių gydomųjų žolių, žievių, šaknų ir lapų, kokios tik yra žinomos medicinos profesijai. Jeigu jūs norite žinoti ką VIZ gali padaryti, skaitykite ką Harry Hazen, 947 Cornelia St., Chicago, sakė: "Aš buvau paguldytas kelias savaites, kentėdamas baisius skausmus nuo reumatizmo. Kas tai rekomendavo, kad aš imčiau VIZ, po kurio vardu šis garsus medicinis išradimas Dr. Charnes dabar parduodamas aptiekose. Į mažiū kaip savaitę laiko aš galėjau grįžti prie savo paprasto darbo ir jaučiuos kaip naujas žmogus". Kaip įrodymą jūsų dalyke, ką VIZ gali padaryti dėl jus, paprašykite savo aptiekininko \$1.00 bonkos. Imkite per 10 dienų kaip nurodyta ant bonkos ir jeigu jūs nepajausite geriau kiekvieną žvilgsnį, tikrai sugrąžinkite bonką aptiekininkui, gaudami savo pinigų atgal. Tai yra jūsų garantija nuo Herb Tonic Corporation, savininkų VIZ, 179 N. Wells St., Chicago.

stačius tvirtas, jas perkant reikalinga mokėti beveik lygiai dvigubai, negu pirmiau. Del to visi susilaiko siųst laivakortes, o del to ir emigracija iš Lietuvos sumažėjo.

"Rytojus" "laimėjo"

Kas kart Argentinijos lietuviams darbininkams labiau susiprantant ir mažiau pezu "Rytojus" tinginiams aukojant, "rytojiečių" zapravilos ieškojo priežasties "garbingai pasibaigti", kad nepasisakyt savo davatoms, kad subankrutavo. Tas jų troškimas išsipildė: naujoji generolo Uriburu valdžia pasiinteresavo jų "veikimu" ir suradusi, kad "Rytojus" vadinai prisistatė namų, prisipirko restoranų, o savo davatoms siūlo tik tai, kas yra kito,—padarė pas juos valymą. Pirmiausia pasodino rimtą žmogų Krapaviečią, kurio žmona, sakoma, išdavė visus "Rytojus" komunistus. Rugsėjo 23 policija suareštavo "Rytojus" redaktorių Jeronimą Švedą, o kuomet jį klausė, kas yra jūsų pirmininkas, tai Švedas nurodė Staškauską, dabar turintį restoraną Dock Sude. Policija su Švedu drauge atvažiavo pas Staškauską ir abu nusivėžė atostogoms užgrotin. Areštavo ir kitus iš "Rytojus" biznio praturtėjusius svieto lygintojus. Juos įdavė jų apvilti žmonės, kurie buvo, pirke "Rytojus" pajus, o paskui pardavė jai tuos pajus anuliavo ir pajininkai netik savo pinigų, bet nė balso savo bendrovėle negavo. Komunistų sekcija įsakė pasilikusiems "rytojiečiams" veikti visokių kitokių draugijų vardais prisidengiant, bet lietuvių bijo kištis tan blizin, iš kurio keliolika tinginių sau turtus susikrovė ir visos Argentinijos darbininkus visokiais budais apvogė. Dabar jų pasekėjai keikia savo vadus, o atėjusį "Rytojus" laikraštį grąžina prisijuntėjams. Dabar "Rytojus" pasiliko globoje šiaurinė vienišės Černauskienės, kuri pasakoja, kad dabar ji ponai ant viso "Rytojus" biznio: "Nuo manęs dabar priklauso, kolį laikraštį leisti, bolševikišką ar parapijonišką; ir kaip daugelis "rytojiečių" apsikabinę brostomis, taip ir aš galiu taip padaryti. Gaila, kad kunigas Janilionis nujojo ant švento Kazimiero, o dabar galėčiau jam bent likusias litaras parduoti!"—pasakoja ponai šiaurinėvišės Černauskienės.

Bs. Aires, 25-9-30.

apsirengusi, kuri jau trečias metas žygiuoja apie pasaulį. Ji apsiginklavusi ir turi didelį paspartą, su aplankyti policijos stočių antspaudomis. Ji daro didelį furorą argentiniečių tarpe. Daro ne savo mokslu ar inteligentiškumu, bet atkaklumu, vulgariškais manieromis, rukymu viešose vietose ir t. p. Uosto administracijoje registruojant pasą, jai valdininkai sumetė keliolika pezu. Už paviekslųkus gauna pakankamai kelionei ir pasiūnčia Lietuvon gerokas sumas kas mėnesis. Po Buenos Aires jį rengiasi kaskūdot apie mėnesį laiko, o paskui per Chile ir kitas respublikas trauks North Amerikon.

Goštautas nusivylė

Atpusų ožys Goštautas dirba mėsos šaldytuvuose ir keikia buv. konsulą Mačiulį, kunigą Janilionį ir jų patriarką Joku-baitį, kad jie jį apleido: išmetė gatvėn, išnaudoję socialistinių "Naujienų" užgriežimui ir verčia ant jo bėda už jų neisilaikymą tos trejybės globoj.

—Proletaras.

CHICAGOS ŽINIOS

KAS GIRDĖTI BEDARBIŲ FRONTE

Darbų kampanija pradedama trimis frontais

Šiandien pirmadienį La Salle viešbuty pirmą kartą susirenka gub. Emmersono sudarytas bedarbių gelbėjimo 45 žmonių komitetas, kuriam pirmininkauja Dr. Squires, Chicago universiteto ekonomistas ir Chicago Clothing industrijos algų arbitras.

Dr. Squires darbo planas yra tuoju organizuoti subkomitatus visuose valstijos industrijos centruose, formuluoti gamybos procedūros metodus ir derinti produkcijos darbus, kad nebe-pasikartotų painiavos ir žalingas lenktynės, kuriose kaikiuros pramonės šakos gamina per daug ir apsistoja, o kitos pasilieką apleistos.

Komiteto darbo platforma išreikšta trimis punktais:

1) Spausti valdžios agenturas ir privačius kapitalistus, kad greitintų statybos darbus, tokius kaip Chicago post office, Illinois vandens kelius, valdžios appraisal krautuves ir naujus gelžkelių terminalus.

2) Įvesti trumpesnių darbo valandų politiką dabartiniam darbą turintiems, kad liktų valandų bedarbiams atiduoti. Pašalinti visokius darbininkų paleidinėjimus (layoffs).

3) Kelti visuomeniškus fondus nelaimės paliestiems šelpiti, perdant rimtoms šelpimo ir labdarybės organizacijoms, saugojant kad neįvyktų eikvojimo ir raketavimo.

Ald. Albert J. Hóran (29) nuo pereinio penktadienio pradėjo pasekmingą kampaniją pri-

vesti keturius gelžkelių pradėti darbus sumoje \$14,000,000. Ateinantį trečiadienį Pennsylvaniam, Milwaukee, Chicago ir Western Indiana, ir Nickle Plate gelžkelių kompanijos turės duoti galutiną atsakymą, kada jos pradės darbus.

Ateinantį trečiadienį taip jau bus sušaukta konferencija septynių didžiausių Illinois industrijos šakų, — plieno, petroleum, elektros, agrikultūros, gumos, prekybos, gelžkelių ir susisiekimo.

Kur ir kaip jėškoti darbo?

Skubomis jau įsteigta stotys ir skyriai, kur kokie bedarbiai turi kryptis darbo jėškodami: Darbo jėškotimo centras: Illinois Free Employment Service, 116 N. Dearborn st.

Skyriai: Išlavintų darbininkų ir moterų departamentas, 116 N. Dearborn st.

Nelavintų darbininkų (unskilled labor) skyrius, 105 So. Jefferson st.

Logan Square, vyrų skyrius, 2381 Milwaukee avenue.

Moterų skyrius, 2859 Fullerton parkway.

Stockyards vyrų skyrius, 4713 So. Halsted st.

Moterų skyrius, 4713 South Halsted st.

35 gatvės vyrų skyrius, 419 East 35th st.

Moterų skyrius, 419 East 35th street.

Pradėjus spaudimą ir kampaniją už bedarbiams uždario suteikimą, gana daug ilgesnio ar trumpesnio laiko darbų yra į tuos skyrius pasiuloma. Tad vietoj veltui vargti po dirbtuvių kiemus ir šalti ties uždaromis fabrikų durimis, verta pasiteirauti nurodytais adresais.

Lietuviai, kodėl ir jums taip nepadaryti?

Nors mūsų išeivija yra daugiausia dalim darbo žmonės ir dabartinis bedarbė krizis yra palietęs labai didelį mūsų lietuvių darbininkų skaičių, tačiau yra gerokas nuošimtis ir tokių, kurie turi savo nuosavybes, namus ir šiaip įvairios nejudinamos nuosavybės.

Dažniausia nejudinamoji nuosavybė reikalauja įvairiausių remontų, pataisymų, pagerinimų ir tt. Amerikonai siūlo saviešioms tokią sugestiją, kuri beabejo paraginys ir daugelį lietuvių panašiai padaryti:

Kodėl šiuo laiku negalėtumėte susitaisyti savo namus, kuriuos jau senai ruošiatės remontuoti?

Reikia žiemai durys apžiūrėti, langai perdėti perkituoti, grindis pertepti, basementus išvalyti, kiemeilus nugriebti, baldus (furnišių) išdulkinti, apmušti, indus nupolisuoti, plumbingo darbus peržiūrėti ir užnituoti, laiptus, gonkutes nupentuoti, kambarių tapetus naujus iškljuoti, garažius iškalduoti, lentynas išvalyti, naujas draperijas uždėti, senas apsiuvinėti, baldus išmazgoti, medines sienų dalis nuplauti ir pertepti, automobilius išdulkinti, perlakuoti ir tt. ir tt. Jums padarys gerą darbą, o bedarbis žmogus tuo tarpu užsidirbs duonai. Tuo tarpu gal padėtis kiek palengvės.

Kada bus darbo?

Illinois Conservation council priėmė planą išleisti \$2,500,000 bondų statyti pastogėms, la-gunoms, keliams, piknikų aikštėms ir paviljonams ant 35,000 akrų Cook apskrities forest preserve, kur gaus darbų keli šimtai darbininkų.

Majoras Thompson turėjo derības su įvairių socialių organizacijų atstovais, siūlydamas statyti Chicago malkų kiemus (woodyards), kuriuose daugelis darbininkų gautų darbo.

Bankierius nuteistas ligi 10 metų

Maywood banko prezidentas Elmer Langguth ir jo sekretorė Miss Laverne Lindgren nuteisti į Joliet kalėjimą nuo vienerių ligi dešimties metų už išaikvojimus.

Apginkluos bankierius ir biznierių

Evanstono bankieriai, biznierių, daktarai, advokatai gaus iš policijos 38 kalibro revolverius banditams šaudyti namus ar kišenių užpuolus. Policija žada duoti šaudymo pamokas.

Skelbimai Naujienose duoda naudą delto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

Saugokitės Šalčio ir kosulio, kuris ilgai laikos

Pastovus kosulys ir šaltis tankiai priveda prie pavojingos bėdos. Jus galit juos sustabdyt dabar su Creomulsion, sušvelnintas kreozotas, kuris yra priimamas vartoti. Creomulsion yra naujas medikamentas išradimas ir jis veikia padvigubintu greičiu; jis palengvina ir gydo ligą apimta odą ir sulaiko gamalų augimą.

Iš visų žinomų vaistų, kreozotą pripažįsta medicinos autoritetai, kaip vieną iš geriausių vaistų gydymui pastovaus kosulio, šalčio ir kitokių gerklės nesveikimų. Creomulsion turi dar kitų gydančių elementų apart kreozoto, kurie palengvina ir gydo užnuodytą plėvę ir sustabdo irritaciją ir uždegimą. Kolei kreozotas pasiekia skilvi jus susigeria į kraują ir tuomi sustabdo gamalų augimą.

CREOMULSION

NAUJOS KNYGOS

Gaunamos "Vienybės" Knygyne

VIREJE. Išleista 1926 metais. / Apdaryta \$2.50
1,054 patarimai kaip virti įvairius valgiai.
MAISTAS IR VALGIU GAMINIMAS. Dr. J. Kvedaro \$1.50
Mokykloms ir šeiminiškoms vadovėliu ir pamokymai, kaip gaminti sveikus ir skanius valgius sveikiems, vaikams ir ligoniams.
LIETUVOS APGYVENTOS VIETOS \$3.00
Šioje 735 puslapių knygoje telpa daviniai pirmo Lietuvos žmonių aurasymo. Surašyta visi Lietuvos kaimai, vienkiamiai ir miesteliai, skaičius gyventojų, kiek yra ukininkų, kaip toli geležinkelio stotis ir arčiau-sias paštas.
KAUNO ALBUMAS50
Knyga paveikslų ir fotografijų Kauno miesto.
VINCO KREVĖS RAŠTAI. Septyniuose tomuose \$7.00
LIETUVŲ KALBOS RAŠYBA50
Rašybos vadovėlis su rašybos žodynėliu. Išleista 1926 metais.
NAMU RUOŠOS VADOVĖLIS55
Namu darbai, naminė saskaitybė ir biudžetas. Kaip pigiai šeimyną užlaikyti.

VIENYBĖ

193 Grand Street Brooklyn, N. N.

Spaudos Darbus

Padarome Visiems Greitai ir Pigiai

BIZNIERIAMS

Bilas
Biznio Korteles
Laiškus ir Konvertus
Plakatus

DRAUGIJOMS:

Atsišaukimus
Lapelius
Korteles
Programus
Tikietus

PAVIENIAMS:

Vizitinės Kortelės
Vestuvėms Laiškai
Suzieduotuvėms
Kortelės
Pasveikinimai, etc.

Draugijoms Konstitucijos ir jų Vedamės Knygos yra Musų Specialybė. Padarom jas ant specialio užsakymo taip kaip jos vedamos, su specialėm linijom ir lietuviškais antgalviais.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street,

Chicago, Ill.

STAR DUST

(Copyright Midwest Feature Service)

BORN-CHICAGO, ILL. 1912.

FIRST STAGE APPEARANCE AT THREE

SOLO DANCER FOR THE CHICAGO SYMPHONY

AT EIGHT TOURED THE COUNTRY WITH CHARLES BATES POST IN THE MASQUERADE

LATER HOLLYWOOD, AND AN EXTRA

DISCOVERED BY PARAMOUNT

GOOD IN APPLAUSE

NOW WITH COLUMBIA STUDIOS - LEADING LADY - AS IT WERE - IN TWO BLACK CROWS IN THE AEF.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
the Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone Roosevelt 8500

Editor P. GRIGAITIS

Subscription Rates:
\$3.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
3c per copy

Entered as Second Class Matter
March 7th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrant
sekmadienius. Leidžia "Naujienu"
Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chi-
cago, Ill. Telefonas Roosevelt 8500.

Užsakymo kaina:

Chicagoje — pastu:

Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75

Chicagoje per išnešiotojus:

Vieną kopiją	3c
Savaitai	18c
Mėnesiui	75c

Suvenytose Valstijose, ne Chicagoje:

Metams	\$7.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75

Lietuvon ir kitur užsienioose

[Atpiginta]

Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Pilnais reikia siųsti pašto Money	

Orderiu kartu su užsakymu.

BJO EITI PIRMYN

Amerikos Darbo Federacijos konvencija taip ir išsiskirstė, nepasiekusius darbininkų apdraudą nuo nedarbo, nors šioje konvencijoje, rodos, buvo ne vienas delegatas unijų skyrių, kurie už tą apdraudą griežtai stoja. "Jubilėjinė", 50-ta Federacijos konvencija tuo budu paliko istorijai prastą rekordą.

Butų tečiaus per greitą daryti išvadą, kad Federacija niekuomet socialinės įstatymų darybės nerems. Galima čia priminti tą faktą, kad per daugelį metų konservatyviai "federaiščių" vadai ėjo prieš senatvės pensijas; bet priešpaskutinėje konvencijoje, t. y. pernai metais, jie staiga tą savo nusistatymą pakeitė ir priėmė rezoliuciją už senatvės pensijas.

Atėis laikas, kada Darbo Federacija pradės kitaip kalbėti ir apie apdraudą nuo nedarbo. Pats gyvenimas ją prie to privers. Federacijos vadai pasižymi tuo, kad jie bijo eiti pirmyn. Jie veikia taip, kaip stabdžiai ("breikiai") mašinoje. Kol jie pajėgia, tol jie progresą trukdo. Bet progresas yra stipresnis už jo stabdytojus.

SKANDALŲ DARYMO TAKTIKA

Seniaus Amerikos komunistai bandydavo vaidinti "revoliucijos didvyrių" rolę, — kas tečiaus jiems neklaidydavo tarnauti reakcijai. Jie šaukdavo, kad darbininkų masės turi "sukilti", ir kartu jie apsiptoję pludavo "oportunistais" ir "darbininkų išdavikais" socialistus už tai, kad pastarieji reikalavo įstatymų, pagerinančių darbininkų buvį.

Savo atžagareivišką nusistatymą darbininkų apdraudos ir kitais socialiais klausimais, komunistai šandien jau yra kiek pakeitę. O jų šaukimas prie "tuojau-tinės revoliucijos" pats savaime turėjo pasiliauti, kada pasirodė, kad niekas jų balso neklauso. Bet komunistai visgi nori palaikyti savo reputaciją, kaip "vienintelių darbininkų vaduotojų". Šią tikslą jie dabar stengiasi pasiekti, keldami skandalus, kur tik pasitaiko proga.

New Yorke šiomis dienomis keletas komunistų įsi-brovė į vienos miesto komisijos posėdį, kuriam pirmininkavo mēras (mayoras) Walker. Atėję ten neva įteikti "bedarbių reikalavimus", jie sukėlė triukšmą, taip kad policija turėjo juos jėga mesti lauk iš posėdžio. Vienas komunistų lyderis, Sam Nesbit, šitaip išlojojo pirmininkaujantį miesto galvą:

"Jūs, lupikiškų Tammany politikierių ruja! Aš beveikiu būti darbininkas, savo klasės narys, ne kaip vienas jušikiškų lupikiškų valdininkų. Jūs esate kyšinėliai, Tammany politikieriai ir sukčiai!"

Šitokiais plūdinais, žinoma, nepagelbėsi ne tik bedarbiams, bet ir niekam kitam. Bet komunistams juk ir nerūpi, kad būtų kam nors suteikta pagelba. Jiems rūpi, kad būtų skandalas: kad juos išmestų policija, kad apie jų sukeltą triukšmą rašytų laikraščiai. Tada jie sušaukia mitingą ir giriasi: "Žiūrėkite, koki mes esame kovotojai! Duokite mums dolerių, tai mes jus išvaduosime!"

Mažai betgi yra žmonių, kurie šitokiai "vadovavimo" taktikai pritaria. Kova už darbininkų reikalus yra rimtas dalykas, o ne skandalinio ir pludimo komedija.

Apžvalga

LIETUVIAI DARBININKAI VOKIETIJOJ

Vienas korespondentas rašo Kauno "Socialdemokratė":

"Mes lietuviai, darbo besieškodami, esame išskildę po visą pasaulį. Dalis mūsų yra ir Vokietijoje. Čia mes dirbame pas ukinkus; atlyginimas 40 markių mėnesiui sezono laiku. Žiemą gauname vos 25 markes mėn. Darbo laikas sulig vokišku tarifu. Mums daugiausia tenka nu-

kentėti moraliai nuo vokiečių darbininkų, nes nemokame gerai vokiečių kalbos. Tokius tuojau ir apkriktija poleku. Šį žodį jie vartoja žmogaus paniekinimui. Ap-skritai vokiečių laukų darbininkai mažai skiria lenkus nuo lietuvių. Daug prišėina aiškinti, kol įtikini, kad tie-tuvių yra atskira tauta ir net valstybė. Lenkų darbininkų vokiečiai darbininkai baisiai neapkenčia."

OFICIOZAS SUMISĖS

Ministerio Zauniaus nusilei-dimas vokiečiams ženevoje, matyt, sunkiai moraliskai pri-

spaudė Lietuvos valdžią. Jau žinome, kad Zaunius turėjo del-to net rezignaciją įteikti. Ofi-ciozas "Lietuvos Aidas" bando teisinti ministerio politiką Tau-tų Sąjungos suvažiavime, bet taip nevykusiai, kad sunku net suprasti, ką jisai nori pasaky-ti. Pavyzdžiui, jisai vienoje vietoje rašo:

"Tačiau žymiai būtų klys-tama manant, kad tokio skundo iškilimas reikštų Lietuvos-Vokietijos santykių pakrypimą į blogąją pusę."

Bet toliaus tame pačiame "L. A." straipsnyje (223 num.) skaitome:

"Vokietija iškėlė skundą. Iš tos Vokietijos politikos reikėtų daryti išvadą del-musų savitarpių santykių pablogėjimo." Oficiozui, kaip sako, "pote-riai susimaišė".

65,000 NARIŲ REORGANI-ZUOTOJE UNIJOJE

Reorganizuotos agliakasių u-nijos prezidentas, Alexander Howat, laikydamas kalbą Mt. Olive, Ill., pareiškė, kad atsime-tusioje nuo John L. Lewiso mainierių organizacijoje jau yra 65,000 narių, nors ji gy-vuoja viso dar tik 7 mėnesius.

Toje pačioje savo kalboje prezidentas Howat pasakė, kad darbininkai turi kurti Ameri-koje Darbo Partiją:

"Mes negalime tikėtis tei-singumo", kalbėjo angliaka-sių vadas, "kol darbininkai neturės savo atstovų įstaty-mų leidimo įstaigose šioje šalyje. Tarpe įstatymų, ku-rie yra mums reikalingi, yra apdrauda nuo nedarbo ir senatvės pensijos."

KOMISARŲ VERGAI

Šeštadienį "Naujienoje" bu-vo rašyta apie juokingą daly-ką, įvykusį pas lietuviškus Chicago kom-fašistus. Savo "ježednievnam" organe jie pa-tys save išplakė, įdėdami as-tunto distrikto komunistų par-tijos "kontrolės komisijos" rezoliuciją, aštriai pasmerkiančią Pruseiką, Bacevičių, Vasį, Mi-kulėną ir visą "ježednievnam" štabą už "baltąjį sovinizmą".

"Baltasis sovinizmas" pasi-reiškė tame, kad Bridgeporto raudonųjų fašistų kooperatyvė valgykla atsisakė valgydinti, bedarbių konferencijos metu, negrus, bijodama atstumi-ti nuo savęs baltuosius "kostumerius". Užtuot davusi pietus tiems "juodiems broliams", komuni-stų valgykla pasiūlė konferen-cijos komitetui keletą dešimčių dolerių pinigais: tegu jie, gir-dį, eina kur kitur pavalgyti, tik ne pas mus!

Pašaukti į partijos teisma-pasieškinti, valgyklos atstovai apsimetė durneliais ir teisinosi, kad jie "nesuprato" ką jie darė, ir prižadėjo daugiaus to-kių "klaidų" nedaryti. Tečiaus kontrolės komisija to pasitei-sinimo nepriėmė, nes jai, žino-ma, buvo aišku, kad tai yra tik veidmainingas išsisukinėji-mas. Ji išnešė jiems aštrų pa-peikimą už "baltąjį sovinizmą", ir įspėjo, kad jeigu dar kartą kas nors panašaus atsitartos, tai prieš juos (Mikulėną ir Va-sį, o taip pat "ježednievnam" manadžerių Bacevičių) bus pa-vartota "griežčiausia Partijos disciplina" (t. y. išmetimas).

Kontrolės komisija taip pat buvo įsakius "draugui" Prusei-kai parašyti vietiniam komu-nistų organe straipsnį, pasmerkiantį tuos "baltuosius so-vinintus". Bet Pruseikai savi "baltieji broliai" yra, matyt, artimesni už juoduosius; todėl jisai pasmerkimo neparašė. Taigi kontrolės komisija drožia per apikaklę ir jam, kaippo "baltojo sovinizmo" dalyviui. Ir savo nuosprendį komisija baigia tokiais žodžiais:

[Pacific and Atlantic Photo]

Chicago. — Fred Mann, Rain-bo Garden savininkas, kuris spalį 8 d. nusišovė Lincoln parke. Jis buvo 57 metų am-žiaus.

"Šis pareiškimas turi but išspausdintas Partijos spau-doje, 'Vilnyje' ir 'Laisvėje'. Šiuose dviejuose laikraščiuo-se pareiškimas turi but at-spausdintas ant pirmo pusla-pio, ir taip pat tur tilti edi-torialas, jį palaikantis. Po to turi but sušauktas Lietu-vių Frakcijos Chicagoj su-sirinkimas, kuriame Distrik-to Kontrolės Komisijos at-stovas dalyvaus ir smulk-meniškai šiuos tarimus iš-aiškintų."

Na, ir Bridgeporto "ježed-nievną" atskliaupė prieš savo boselius. Nežiurint, kad nei jos redakcijos štabas, nei admi-nistratorius nepritaria tiems nutarimams; nežiurint to, kad kontrolės komisijos "bulėje" jie yra be pasigailėjimo išnie-kinami, — vistiek jie išplėdė komisijos komandą, įdėdami, kaip buvo įsakyta, pirmam pus-lapyje komisijos rezoliuciją, o ant rytojaus, kaip girdėti, ir "palaikantį editorialą".

Ar kas matė šitokį savęs ap-sisipieidymą ir pasižeminimą laisvą protaujančių žmonių spaudoje? Žinoma, kad ne. Taip gali elgtis tik vergai.

Šis incidentas, beje, iškelia aiškštėn ir keletą kitų įdomių dalykų.

Žmonės stebisi, kodel musi-kliai kom-fašistai nuolatos vadi-na savo idejinius priešus "veid-mainiais" ir "melagiais". Da-bar matome, kodel, kad patys komunistai yra toki! Juk argi gali but šlykštesnis veidmai-niavimas, kaip Bridgeporto raudonojo devatyno politika su negrais. Čia jie viešai deda-si karštais juodveidžių broliais ir drapsto purvais kiekvieną, kas tik išsireiškia prieš negrų apsigyvenimą lietuvių distrik-tuose; bet kaip tik negras no-si gauti pas juos pietų, tai jie, nusigandę, tuojau išprašo jį už durų: Še tau, "brolis", pusdo-lerį — tik meldžiamas eik į ki-tą vietą pavalgyti!

Dabar aišku taip pat, kodel musų kom-fašistai įsivaizduoja, jogei žmogus negali kalbėti ar-ba rašyti taip, kaip jam dik-tuoja jo protas ir sąžinė, bet turi būtina but kam nors "par-sidavęs" ir "lot už dolerį". Jie šitaip įsivaizduoja apie visus žmones del to, kad jie patys yra toki ir taip elgiai! Juk argi nėra parsidavimas ir loji-mas už dolerį šitas "ježedniev-nos" štabo nusilenkimas kon-trolės komisijos įsakymams? Ar tai nėra šuniškas savo są-žinės ir proto išsižadėjimas? Pabugo biedni Stalino klapčiukai, kad partijos komisarai ga-lai išmesti juos ir nebeduoti "senūvių" "darbininkų orga-nui" ir — pasitursino: Spirki-te, bet susimildami neatimkite abraką!

Ir šitie šliaužiojantys ver-gai giriasi esą "kovotojai už darbininkų klasės paluosavi-mą"!

Guy de Mopassanas ir I. S. Turgenevas

Paryžiuje rasta didelė ne-paskelbta viešai koresponden-cija, adresuota I. S. Turgene-vui jo Paryžiaus bičiulių ir pažįstamų 1860 ir 1882 metų tarpe. Tą radinį reikia vertinti, kaip stambų literatūrinį įvykį, nes didžiojo rusų rašy-tojo korespondencijoje figu-ruoja tokie vardai, kaip Meri-me, Floberis, Mopassanas, Re-nanas ir kt. Tie laiškai — labai brangūs dokumentai iš tos epochos Europos kultūrinio gyvenimo istorijos. Čia — viešai nepaskelbtas Guy de Mopas-sano laiškas I. S. Turgenevui, kalbas apie Floberio rimtį.

Švietimo ir Dailės Ministeri-ja

Sekretoriatas I-as Biuras
Paryžius, 1888 m. gegužės 25 d.

Brangus mokytojaui ir bi-čiuli.

As dar visas sielvarto pris-lėgtas, ir brangus didis pa-veikslas visur seka paskui mane. As girdžiu jo balsą, at-simenu atskirus sakinius, ap-linkinis pasaulis atrodo ištuš-tėjęs man, nustojusiam jo bičiulystės. Šeštadienį gegužės 8 d., 3/4 valandą, as gavau iš-madam Kommanvil tokią te-legramą: "Floberui apoplek-sija, be vilties. Vaziuojame 6 valandą". Ir 6 valandą as ra-dau žinoną ir vyrą Komman-vil stotyje; pakeliui užėjau namo ir atplėšiau dvi kitas te-legramas iš Ruano, prane-šančias apie mirtį. Tą baisią kelionę mes, niuirus ir žiau-raus liudėsio apimti, keliavo-me naktį. Kruasse mes rado-me jį patale — jis gulėjo su-stingęs, mažai pasikeitęs, tik kaklas jam po apopleksijos išpuo tuo juodo kraujo. Tuo-met mes sužinojome smulk-menais. Visas dienas prieš tai jis jautėsi labai gerai, buvo laimingas, kad baigia savo ro-maną, ir turėjo vaziuoti į Pa-ryžių sekmadienį, gegužės 9 d. Jis manė išsiblaškyti ten, nes, anot jo, "turėjo šį tą su-taupes", — nedidelį sutaupy-mą, uždirbtą rašant. Penkta-dienį jis puikiai papietavo, praleido vakarą su savo gydy-toju ir kaimynu musje Forte-nu, deklamavo Kornelij, išmie-gojo kitą dieną iki aštuntos valandos, ilgai naudėsi tyneje, apsilviko ir perskaitė gautus laiškus. Tai tuomet jis ir pa-sijuto blogai ir pakvietė savo tarnaitę; kadangi ji užtruko, tai jis riktelėjo jai pro langą, kad ji nueitų musje Forteno, kuris kaip tik ką išvažiavo garlaiviu.

Kai tarnaitė atėjo prie jo, jis stovėjo, labai nusilpęs, bet nerodė jokio neramumo. Jis tarė jai: — "Man, rodos, bus apopleksija, gerai, kad tai at-sitikis šandien, būtų labai ne-malonu, jeigu tai atsitiktų ryt, traukinyje." Jis atkimšo bu-telį odekolono, patrynė sau smilkinius, lėtai atsigulė ant didelio dailysuolio, sušnyb-dėjo. "Ruano... mes netoli nuo Ruano... Hello... as juos pažįstu, Hello..." apvirto kniupščias, visas juodas, jo ran-kas suspaudė mėšlungis, vei-das prisipildė kraujo, mirtis pakirto jį — mirtis, kurios atėjimo jis neįtarė nei valan-dėles.

Man rodos, kad paskutinį jo sakinį, kurį laikraščiai išaiš-kiną esą nukreiptą į senį Hu-go, gyvenantį Eilau aleniu, reikia išsifruoti taip: "Va-žiokuo tamsta į Ruana, mes netoli nuo Ruano ir atvežk daktarą Hello, as juos pažį-stu, Hello."

As praleidau tris dienas prie jo, drauge su Žoržu Pu-she ir mosje Fortenu. Trečia-dienio rytą mes nuvežėme jį į didingas kapines, iš kur puik-iai matosi Kruasse, didelis Senos išsilenkimas ir jo na-mas, kurį jis taip mėgo.

Dienos, kuriose jautiesi lai-mingas, neatlygina už tokias dienas, kaip ši.

Laidotuvis buvo daug bi-čiulių iš Paryžiaus, ypatingai, jaunimo, — buvo visas jauni-mas, dar gi nežinomas; bet nesimattė nei Viktoro Hugė, nei Renano, nei Teno, nei Maksimo de Kamp, nei Frede-riko Bodry, nei Diumo, nei Ozje, nei Vakery ir tt.

Štai visa, mano brangus mokytojaui ir bičiuli, bet as dar turiu daug ką pasakyti tamstai. Mes imsimės romano, kai įpėdiniui sutvarkys savo reikalus. Tamsta busi reika-lingas visais atvejais.

Pacią nelaimės dieną as parašiau kelius žodžius ma-dam Viardo, prašiau įspėti

Tamstą, nes nežinojau Tams-tos adresą Rusijoje. As ma-niau jog geriau, kad Tamsta gausi tą sunkią žinią iš biči-lių, negu sužinotum apie ją iš laikraščių.

Labai liudėdamas spaudžiu Tamstai rankas, mano bran-gus mokytojaui, ir tikiuos greitai pamatyti tamstą.

Atsidavęs tamstai,

Guy de Mopassanas."

I. S. Turgenevo romanas "Bajorų Gušta" ir Guy de Mo-passano novelės ir lietuviš-kaam skaitytojai gali atvaiz-duoti šias dvi asmenybes.

Arėjas Vitkauskas.

"Z. ir L. Aruodas."

E. T. A. Hoffman

Vertė J. Pronskus

Velnio Elikysras

(Tęsinys)

Kunigaikščio namų gydytojas pasakoja juokingus anekdotus.

Man buvo gaila, kad as taip išsityčiojau iš kunigaikščio ma-lonumo ir nustojaui teisės besi-rodyti dvaro sferose ir, reišk-ia, arčiau kunigaikštienės pri-eiti. Tačiau as klydau, kadangi tą patį vakarą gavau pakvie-timą apsilankyti dvaro koncer-tą, ir kunigaikštis aplinkiniu budu, pabrėždamas draugišku humoru tarė man: "gero va-karo, pone Leonardai, kad duo-tų dangus, kad mano kapela šandien turėtų tos garbės ir mano muzika Tamstai geriau patiktų, kaip mano parkas."

Muzika ištikrųjų buvo puiki. Visa sekėsi blizgančiai. Bet muzikos programos parinkimas man rodėsi ne laimingai tenu-sisekęs: vienas įspudis naikino kitą, o viena ilga scena, kuri matyt buvo sukomponuota pa-lagal iš anksto nustatytos to-lmos, buvo visai nuobodi. Sau-gojausi del to nepasakyti savo nuomonės, ir to išimtingiausio padariau, kadangi, kaip paskui sužinojau, tai buvusi paties ku-nigaikščio kompozicija.

Nebesvyruodamas nuvykau sekamą vakarą į dvarą, ir ža-dėjau pats pradėti faro lošti, norėdamas vėl palenkti į save kunigaikštį, bet nemažai nu-stebau pamatęs, kad banko ne-bebuvo, vietof to buvo pasta-tyta keletą paprastų stalų, apie kuriuos susirinkę ponai ir po-nios iš nuolatinių kunigaikščio lankytojų vedė tarp savęs la-bai gyvą pasikalbėjimą. Vienas kitas mokėjo papasakoti ko nors juokinančio, buvo net pi-piringu anekdotų pasakojama. Mano iškalba kaip tik buvo vietof, as papasakojau daugiau-sia iš savo gyvenimo, gražiai papuošdamas romantizmo ap-siaustu. Tokiu budu įsigijau visų susirinkusiųjų domes ir simpatijos, tačiau kunigaikštis labiau mėgo gyvus, humoristi-bnius pasakojimus, ir šiame at-veje niekas negalėjo susilygin-ti su namų gydytoju, kurs sa-vo juokingiausiose išsireiški-muose buvo neišsėmiamas.

Tos rusies laiko praleidimas daėjo ligi to, kad vienas kitas pradėjo atsinešti ką nors pa-rašęs ar užrašęs, ką viešai visiems ir perskaitydavo. Tokiu budu susirinkimai įgavo pobu-džio gerai organizuoto litera-tinio estetinio ratelio, kuriam kunigaikštis pirmininkavo, ir kuriame kiekvienas ėmėsi sau labiau atitinkamos šakos.

Vieną kartą vienas mokslin-čius, gabus ir gilus fizikas, nu-stebino mus naujais įdomiais išradimais savo mokslo srity-je, ir ant kiek jo pranesimas užinteresavo tą ratelio dalį, kuri buvo tiek išsilavinusi, kad galėjo profesoriaus paskaitą suprasti, ant tiek nuobodžiaus kita dalis, kuriai visa tai bu-vo svetima ir nežinoma. Dargi pats kunigaikštis rodėsi ne-kažkiek tesusivokė profesoriaus idejose ir širdingai nuobodžiau-

damas laukė paskaitos galo. Pagaliau profesorius baigė, na-mų gydytojas rodėsi labai pa-tenkintas, ir pasipylė pagiro-mis ir pastabomis, paskiau pa-reiškė, kad po tokio gilaus moksliško pranešimo esą rei-kia ko nors tokio lengvaus, upingo, kas ir tik padėsia gau-tąjį įspūdį pagilinti. — Silp-nesnieji, kurios svetimos jiems mokslo šakos pajėga bu-vo nusilgusios, išsitiesė, net pa-ties kunigaikščio veidą apden-gė šypsena, kuri rodė, kiek jam reikalinga buvo grįžti į šokiadienį gyvenimą.

"Tamsta žinote, Jusų šviesy-be! pradėjo namų gydytojas, nusikreipęs į kunigaikštį: kad as keliaudamas neapleidžiu pro-gos visus tuos linksmus priety-kus, kokie kartais susikryžiuo-ja gyvenime, o ypatingai tuos komiškus originalus, kokių tenka susitikti, ištikimai pasi-žymėti į savo kelionės žurnā-lą, ir šandien lygiai iš to žur-nalo noriu ką nors paskaityti, kas nors ir neturi ypatingos reikšmės, bet man rodosi yra juokinga.

Pereitą metą bekeliadamas vėlybą naktį patekau į gražų didelį kaimą keturių valandų kelio atstu nuo B., čia nuta-dėjau pats pradėti faro lošti, norėdamas vėl palenkti į save kunigaikštį, bet nemažai nu-stebau pamatęs, kad banko ne-bebuvo, vietof to buvo pasta-tyta keletą paprastų stalų, apie kuriuos susirinkę ponai ir po-nios iš nuolatinių kunigaikščio lankytojų vedė tarp savęs la-bai gyvą pasikalbėjimą. Vienas kitas mokėjo papasakoti ko nors juokinančio, buvo net pi-piringu anekdotų pasakojama. Mano iškalba kaip tik buvo vietof, as papasakojau daugiau-sia iš savo gyvenimo, gražiai papuošdamas romantizmo ap-siaustu. Tokiu budu įsigijau visų susirinkusiųjų domes ir simpatijos, tačiau kunigaikštis labiau mėgo gyvus, humoristi-bnius pasakojimus, ir šiame at-veje niekas negalėjo susilygin-ti su namų gydytoju, kurs sa-vo juokingiausiose išsireiški-muose buvo neišsėmiamas.

Tos rusies laiko praleidimas daėjo ligi to, kad vienas kitas pradėjo atsinešti ką nors pa-rašęs ar užrašęs, ką viešai visiems ir perskaitydavo. Tokiu budu susirinkimai įgavo pobu-džio gerai organizuoto litera-tinio estetinio ratelio, kuriam kunigaikštis pirmininkavo, ir kuriame kiekvienas ėmėsi sau labiau atitinkamos šakos.

Vieną kartą vienas mokslin-čius, gabus ir gilus fizikas, nu-stebino mus naujais įdomiais išradimais savo mokslo srity-je, ir ant kiek jo pranesimas užinteresavo tą ratelio dalį, kuri buvo tiek išsilavinusi, kad galėjo profesoriaus paskaitą suprasti, ant tiek nuobodžiaus kita dalis, kuriai visa tai bu-vo svetima ir nežinoma. Dargi pats kunigaikštis rodėsi ne-kažkiek tesusivokė profesoriaus idejose ir širdingai nuobodžiau-

(Bus daugiau)

ATEJO "Kultūros" No. 8. Galima gauti "Naujieno-se". Kaina 45 centai.

Tarp Chicagos Lietuvių

North Side

Chicagos Lietuvių Sav. Pašalpos Draugija ir turtas

Nors Northside yra mažiau sia iš lietuvių kolonijų, bet Chicagos Lietuvių Savitarpės Pašalpos Draugija, kuri čia gyvuoja, yra viena didžiausia draugija visoje Chicagoje. Spalio 14 d. Masonic Temple buvo draugijos susirinkimas, kuris, kaip visi kiti, pasižymėjo pavizinga tvarka.

Svarbiausias klausimas buvo finansų Komisijos raportas, nes kiekvienam draugijos nariui svarbu buvo žinoti, kiek ir koks draugijos turtas. Iš raporto paaiškėjo, kad draugija turi \$20, 538.98 turto, kurs laikomas dvejuose bankuose, United American Bank ir Universal State Bank ir yra investuoti į saugius morkigius arba bonus. Draugija yra šerininė šių draugijų: Naujienų, Lietuvių Auditorijos ir Cicero Liuosybės namo.

Šiuo sykiu randasi keletas ligonių, kaikiurie sunkiai serga ir turės ilgai pasigirti, bet kaikiurie tuoj pasveiks. Taip gi yra narių, kurie gaus garbės žiedus ir ženklus už neimimą pašelpo per 10 ir 20 metų. Dovanos tiems nariams bus duodamos metiniame koncerte, kurs įvyks sausio 4 d. Wicker park svetainėje. Programą išpildyti nutarta kviesiti p. Steponavičių su Chicagos Lietuvių Choru Pirmyn.

Baigus susirinkimą, Dr. Blozis, kurs yra Draugijos narys, turėjo paskaitą sveikatos reikale.

18-tos gatvės apylinkių domei

Lietuviškos Spulkos

Statymo ir Skolinimo Bendrovių gyvenimas nebe jaunas. Jos prasidėjo 1831 metais Pensylvanijoje ir ligi šiam laikui išaugo į milžiniškas finansines įstaigas. Brandus jų diegas, netikėtai greitai išaugęs, šiandien padaro vieną stebėtiniausių XX amžiaus apsišėikimų. Po valstybės priežiūra Statymo ir Skolinimo Bendrovės yra saugiausios finansinės įstaigos žmonių turtui ugdyti.

Statymo ir Skolinimo Bendrovė "Lietuva" prasidėjo 1904 m. 18 gatvės ir Dievo Apeizdos parapijos apylinkė. Šiandien jos turtas jau vertas virš pusės milijono dolerių. Bendrovės saugumas yra tame, kad teisėtai suorganizuota ir inkorporuota sulig Illinois valstijos įstatymų, ir yra valstijos priežiūroje. Direktoariai yra sąžiningi vyrai ir bendrovės reikalus veda ištikimai. Kiekvienas direktorius yra atsakingas, užstatyta ir asekuoruota garantija. Paskolos duodamos ant pirmų morkigčių (hipotekos) arba ant įmokėtų serijų.

Keliolika metų atgal Bendrovių dalininkais buvo tik uždarbio žmonės, paprasti darbininkai, šiandien jau jų dalininkais yra ir biznesieriai, ir profesionalai, bankieriai ir kunigai, nes ir jie pamatė, kad čia įmokami pinigai auga ir neša gražų pelną.

Geriau susipažinti su Skol. ir Statymo Bendrovės "Lietuvos" idejomis, Valdyba rengia spalio 24 d. 8 val. vak. nepaprastą vakarą Dievo Apeizdos parapijos svetainėje, kur patyrę kalbėtojai nupasakos Bendrovės siekimus. Bus ir muzikali programos. Įėjimas laisvas, kiekvienam nemokamai. Nepamirškite progos, nes daroma pačių lietuvių labui ir naudai. —A. S.

Iš Liet. Moterų Apšvietos Dr-jos

Lietuvių Moterų Apšvietos Dr-jos susirinkimas įvyko pirmadienį, spalio 6 d. Mark White Square kambariuose. Tai buvo pirmas po vasaros susirinkimas. Atėjo labai nedaug, matyt musų moterys nesirūpiną savo švietimosi reikalais. Susirgę pašalpa atsiima, ir vėl nematysį jų ligi kito susirgimo.

Į svarbesnių nutarimų, susirinkimas nutarė paimti Liet. Auditorijos svetainę lapkričio 29 d. Išrinkta komisija iš šių narių: Mrs. J. Gulbinienė, A. Bučinskienė, Z. Puniškienė ir M. Grušinskienė. Komisijai pavesta surengti kokią pramogą. Nupirktą p. Valančiams užuotautos vainikas jų mylimam sunui Edvardui. Vainikui \$10.00 paskyrė Draugijos iždas.

Išklausa ty raportai iš Liet. Auditorijos Bendrovės, iš Susivienijimo Liet. Draugijų ir Klubių ant Bridgeporto ir iš Vilniaus Vadavimo Komiteto. Deja, matyt, Vilniaus Vadavimo Komitetas užsnuodo letargu, nieko neveikia ir atstovų 1931 metams matyt nebebus reikalo rinkti.

Raportai priimti visi vienbalsiai. Butų geistina, kad nors ir kitą susirinkimą daugiau narių ateitų. Susirinkimai buna kiekvieno mėnesio pirmą pirmadienį. A. M-nė.

Miss Eugenijai Miscikačiutei susirgus gerklės ir nosies liga, Dr. S. Naikelis padarė operaciją Chicagos ligoninėje. P-lė Eugenija jau sveiksta ir tikisi greit atleisti ligoninę. Chicagos ligoninė yra nedidelė, bet gana švari, patarnavimas mandagus ir aplinkuma jauki: čia nematyti šliaužojant aplinkui jokių ilgaskvernų. A. M-nė.

Sandara Šešiolikinė

Pereitą šeštadienio vakarą Lietuvių Auditorium mažosiose salėse ALTS apvaikščiojo savo 16 metų gimimo dieną. Nuo 9 ligi 11 val. jaunimas šokinėjo. Galop susirinko senesnieji ir prasidėjo vakarienė: chop suey, ir kitoki gardūs dalykai. Užsigaizduoti buvo dainų ir kalbų. Sandaros prezidentas Dr. Zimontas, suminėjęs Sandaros tikslus ir pabrėžęs jos pasiryžimą nusistatymo nekaitaloti, kvietė sandariečius daryti eksperimentą į kitas sau artimas organizacijas.

P. Misevičius, pakviestas stalvedžiu, perstatė naują Birutės vedėją p. Jozavitą, kurs vietoj prakalbos paskambino Paderevskio minuetai ir gavo delnų daugiau negu bile kurs auksaburnis kalbėtojas. Daugiau iš programos, p-lės Stradomskaitės ir Micevičiutės duetu padainavo keletą dainelių. Galop Mrs. Širvaitė-Gapšienė išėjo su labai turtingu kraičiu retai girdimų liaudies dainelių ir nepaprastai gražaus sultingo balso. Apsimokėtųjų girdėti dažniau ir skaitmeningesnė auditorijose!

Dr. Naikelis padarė siurprizo su prakalba: pasirodo, jis galis ne tik golfo čempionu pasidaryti, bet galis, kai nori, ir "Padaužoms" ir aki dėti. Jo "Nekaltų berniukų" metinė apyskaita buvo tikras "masterpiece". Dar kelis žodžius pasakė p. Valančius.

Ant paties galo prabilo pats faktinasis Sandaros šefas Mr. Matas Bieksas, kurs ilgo deklaratyvų kalboj, išreiškęs savo asmenišką pasitenkinimo del jam parodyto visuotinio chiegių pastikėjimo ir pritarimo, užtikrino, kad paskutiniuoju metu Sandara kaip dviasikali taip materialiskai pakilusi nepalyginamai aukščiau negu per visus pirmuosius 15 metų (Tai apsidžiaugs skolininkai, išgirdę). Gerbiamojo šefo kalbos salė klausėsi su rimtu susikaupimu.

Kalbėse buvo prisiminta ir bostoniška, kurie, Miss Sandarą išauginę ligi tekamojo am-

žiaus, ją išleido Chicagon, taip sakant, už gero vyro, ir šį vakarą net du vainiksegius atsiuntė. Mat vakarienėje dalyvavo du bostoniška gabijiečiai jaunuoliai, sesutė su broliu Kasparaičiai.

Jaunąjį Sandarą linkėtina gražios ateities, ir turint galvoj kad ji dabar yra, kaip čia pasakius, dar tik "sweet sixteen", reikia tikėti ją susilauksiant gražios ir skaitmeningos sandariečių šeimynos, kuomi, beabejop, pasirūpins jos gabusis dvasios vadas, žinomas "visuomenės veikėjas" ir rašytojas, redaktorius ponas Bieksas.

Netikėtas, Svečias.

Apie daug ką po biskį

Kiekvienos moters sapnas

Naujas rašinys, "Advertisement of a new biography of Pauline" vienioj vietoj sako: "Pauline, Napoleono mylimoji sesuo, grasinga, kaprizų pilna, geidulinga, ir visų garbinama, vedė gyvenimą, kurs yra visų moterų sapnas — grožė, turtai, brangenybės, du vyrai ir daugybė meilužių".

Well, well! Tai toks yra visų moterų sapnas! Vyrų laimė dar, kad sapnai retai teišsipildo.

Geraširdžiai žmonės

Kiekvienas žmogus turėtų nešiotis po du laikrodėlius — vieną ant rankos del patogumo ir kitą kišenei del akuratiškumo! Kaip manote, kas tokį patarimą davė? Nagi, Retail Jewellers Association (laikrodininkai). Stebėtina, kaip labdaringi yra kaikiurie žmonės!

Teisybę pasakė

Vyrams patogiausia pirkti siutus su dviem porom kelnų, — pareiškė p. Petrauskas, Bridgeport Clothing Co. Tas tai teisybę pasakė, ir štai du atsitikimai, kurie tai patvirtina:

Atsitikime, kada siutas turi dvi poras kelnų: Kartą Matas (ne Muzikų) ėjo sau "savidoku", ir tik girdi "Stick 'em up!", vadinasi, kelt rankas aukstyn! Matas iškėlė. Burgliorius priėjo, iščiupinėjo visus švarko, vestės ir kelnų kišenių, ir nieko neradęs spaudydamosi nuėjo. Matas po to su šypsenčiu veidu gyrėsi pirmam susitiktam, "Tai kaip gera, kad turėjau siutą su dviem poromis kelnų: vienas išskratė, nerado, delto, kad pinigų turėjau gaidžio, antrosios poros kišeniui, o vagis nesusiprato apačios kreštili".

Atsitikime, kada siutas turi tik vieną kelnų porą: D-ras Naikelis Sandaros jubiliejinėje vakarienėje savo iškilmingoj kalboj papasakojo, kaip redaktorius Matas Bieksas Michigan valstijoj beatostogaudamas paskutines kelnes pametęs, ir delto paskutines, kad tik vienas teturėjęs.

Ką matė ir nugirdo Pasaulio Vergas

Sužeidė Stulpą

Ketvirtadienio vakare 6:30 val. Halsted ir 26 gatvių kamppe koks tai ševrolet lauzas smarkiai bevažiavęs susitiko su gatvėkariu ir besilenkdamas neteko kontrolės; lauzas atsimušė į šalvygio stulpą ir suplokšt. Insėdai tačiau abudu išlipo savo kojomis, moteriškė laikė ranką suėmusi ir lietuviškai dejavo, kad ranka nulužusi, gi vyras, kurs mašiną valdė, turėjo ranką stikly sukaptą. Matyt, važiuotojų buta lietuvių.

Urviniai žmonės

Užėjus šaltam orui ir lietuvių dauguma "Hooverio viešbučio" gyventojų iš paežerių, patilčių, parkų, nuo salų pradėjo trauktis į miestą, kur tuščiuose ločiuose, užkampiuose susikrovė iš akmenų, blėkų ir

medgalių atmatų, lauzus ir urvus, juose naktis leidžia. Tokiuose lauzuose teko matyt net moterų su mažais vaikais. Amerikos išgarsintoji civilizacija jau grįžo prie urvinio žmogaus gadyneš, tik kur kas sunkesnės, nes urvinis žmogus nors žvėris laisvai medžiojo, o Chicagos benamai bedarbiai tik atmatas kasinėja.

Muzika gera pavalgius

Žmonės skundžiasi del nedarbo. Taip darbininkai, taip biznesieriai. Užėjau pas drg. K. Liutkų, kurs yra J. F. Budriko Rex krautuvės perdėtinis ir pardavinėja naujausios mados General Motors radios. Drg. Liutkus skundėsi, ka del nedarbo ir biznis menkas, nes kam rupi muzika, kai bedarbio pilvas ir be muzikos šoka.

Naujienos iš rojaus

Aną dieną vienioj krautuvėj profesionalas X. pasakojo apie Rusiją: gavęs kalbėtis su vienu iš trijų gydytojų, kur nesenai grįžo iš Sovietų Rusijos. Gydytojai nieko gera nematė toje šalyje darbo žmogui, visur vargas ir skurdas, neišskiriant darbininkų nei profesionalų. Apie radio ar automobilį ten niekas nē nesapnuoja. Automobilais laksto tik komisarai, šnipai ir "nepmanai".

Žmonės maitinasi pagal kortelių gaunamais produktais iš valdžios krautuvijų, kuriose su didžiausiu vargu, keles valandas išstovėjęs eilėse, gauni tik mažą dalį reikalingų daiktų. Mėšos galima gauti tik porą kartų savaitėj, ir tai ne tiek kiek nori.

Žmonių visur perteklis didžiausias, tad žmonės nē jų gyvybės ten nebranginama, ir už mažiausį prisizingimą ištreimiami, kalinami arba šaudomi. Seneliai, kurių gatvėse pilna badaujant, renkami į ligonines, kur juos greit pasiunčia į kelionę pas Liningą. Ten senas žmogus laikomas bevertės ir kadangi jam vis tik neužlgo reiks mirti, tai, kad be-reikalo jauniems nelaikytų užstojes kelio, jis paskubinamas išsikraustyti į kitą pasaulį.

Kaip Maskvoj Batus perka

Profesionalas toliau papasakojo, kaip vienas rašytojas Oragovas Maskvoj pirkto batus. Per visą dieną stovėjęs eilėje, kol gavo iš komisaro kortelę batams gauti. Antrą dieną stovėjo kitoj eilėj, batus gauti, bet diena pasibaigė greičiau nei jo eilė priejo ligi valdžios krautuvės durų, tad tik antrą dieną pasiekė krautuvės duris, gavo batus, deja batai buvo vaiko miero. Oragovas sako, kad čia batai ne man, o mažam vaikui. Pardavėjas sako, kad čia paties komisaro užrašas.

Ateivių Spauda Pagerbė L. Moriarty

Chicago Foreign Language Press Assn. pereitą savaitę Hamilton Klubė laikė savo pirmą rudeninį susirinkimą, kuriame garbės svečių ir vyriausiu kalbėtoju buvo p. L. R. Moriarty, California Grape Control Board atstovas rytuose.

Susitinkę redaktoriai pirmą kartą turėjo progos išgirsti Californijos svečią, kuris plačiai papasakojo Californijos vynuogių auginiojų vargus. O kadangi dauguma Californijos fermerių yra ateiviai, tai jo kalba buvo tuo įdomesnė. P-as Moriarty savo kalboj pasakė, kad nėra klusimio apie vynuogių overprodukciją, bet yra permaža jų suvartojimas. Todėl dabar bandoma išditi marketa rytuose ir pakelti suvartojimą. Jis mano, kad čia topo padarytas labai geras žingsnis kada pradėta garstintis sveitimaucijų laikraščiuose, nes sveitintaučiai ir šiaip yra didžiausi vynuogių vartotojai ir geriausi vynuogių kostumieriai. California Grape Control Board tapo Farm Board suorganizuota tikslu pagelbėti kaip auginiojams, taip pardavėjams ir vartotojams. Čia visose pusėse buvo pasireikę trūkumų, kuriuos dabar bandoma pašalinti.

Vynuogių kokybė šiemet yra nepaprastai gera, sakė p. Moriarty, kainos gi yra žemos. Taryba gi bandys viską kooperuoti, kad tik padidinti ne tik vynuogių suvartojimą, bet taip pat ir kitų Californijos produktų, kurie jau ir dabar fanda nemažą marketa rytuose. P-as Moriarty prašė redaktorių kooperuoti su pardavėjais ir paaiškinti savo skaitytojams, kad vynuogių sezonas yra trumpas ir kad todėl pirkėjai turi skubėti kol dar galima marketa gauti geriausią vynuogių kokybę. Trumpai kalbėjo ir kiti vynuogių pardavėjų atstovai.

šyta, kad vaikui, tai turi imti kaip ant kortelės parašyta. Rašytojas vel gavo grįžti pas komisarą, vel dieną sugaišti eilėj, kol pasiekė komisarą ir dar 2 d., kol įėjo į krautuvę ir taip po savaitės laiko Oragovas gavo valdiškų batus. Tai vasaros metu, bet žiemą stovėti eilėse po savaitę dideliame spiege lauke, daugelis išmiršta neištverdami.

Valstiečiai kalba, kad jei jiems duotų galimybės pabėgti, tai pėkšti išvaikščiotų į kitas šalis, nes ir peklėje nēš blogiau kaip "po sovietais".

Musų gi kelios dešimtys bolševikiškų penukšų Bridžporte ir Brooklyne sėdėdami už karšto šuns (hot dog) sendvičių tą "rojaus žemę" į padanges kelia.

—Pasaulio Vergas

Skelbimai Naujienose duoda naudą delto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

Draugai Amerikiečiai!

Skaitykite pažangųjų Rygos lietuvių žurnala "Laisvas Žodis"

"LAISVAS ŽODIS" rašo apie darbininkų ir valstiečių kovą už šviesesnę ateitį ir jų gyvenimą.

"L. ŽODIS" kovoja su visokiais tamso apatalsais ir kelia alkštėn klerikalų ir jezuitų juodus darbus. "L. ŽODIS" savo turiniu labai įvairus, talpina daug paveikslų iš viso pasaulio gyvenimo.

"L. ŽODIS" eina kartas per mėnesį ir metams kainuoja tik 1 doleris

Dar gaunami šių metų pirmieji numeriai. Skubėkite išrašyti, kad nebūtų per vėlu

"Laisvo Žodžio"

adresas:

Latvija, Riga.

Gogola iela 7a-9

Phone Virginia 2654

JOSEPH VILIMAS

NAMU STATYMO

KONTRAKTORIUS

4556 So. Rockwell St., CHICAGO, ILL.

ATMINK SAVO NAUDAI,

kad vedamas visus reikalus per

S. L. Fabian & Co.

809 West 35th St., CHICAGO

Tel. Boulevard 0611 arba 0774

Visad sutaupysi daug išlaidų

Perkam Morkigčius ir Bonus. Skolinam portgėjus ant Namų. Parduodam ir išmainom visokių turtų. Įstatinam namus ir viską vertinga. Parduom davenstis ir Pirkimo bei Pardavimo Notarialiųskus raštus.

Siniamai Pinigus ir Laivakortis.

ATSAKANTIS PATARNAVIMAS MES GVARANTUOJAM SAVO ATLIKTA DARBĄ.

PRANEŠIMAI

Naujienų Spulkos Serija 31 prasideda su pradžia spalio mėnesiu. Naujienų ofisas yra atdaras kasdien nuo 8 ryto iki 8 vakaro. Nauji nariai kviečiami atsilankyti ir prisirašyti prie spulkos.

Klasa B per 6 metus ir 3 mėn. mokant po 25c savaitėj, gausite \$100.00. Mokant \$1.00 savaitėj, gausite \$400.00. Mokant \$2.50 savaitėj, gausite \$1000.00.

Klasa C per 3 metus. 6 mėn. mokant po 50c savaitėj, gausite \$100.00, po \$2.50 savaitėj gausite \$500.00, po \$5.00 savaitėj, gausite \$1000.00. Dėkite pinigų į spulkas, nes yra saugiausia vieta ir moka didelius nuosimčius.

Specialistas gydyme chronikų ir naujų ti-gybi del kit negaliojimo žmonių ligų, atlieka-tyti nauj mane. Mano pilnas išegranavimas siūdo jums tikrai ligų ir jei atsi-imtu jus gydyti, sveikata jums sugrįš. Si-kiu pat tikra specialista, kuris seka jus kur ir kas jums skauda, bet pats pasakys po galutinio išegranavimo—kas jums yra

Dr. J. E. Zaremba

20 W. Jackson Blvd., netoli State St.

Kambarys 1016

Imkit elevatorį

CHICAGO, ILLINOIS

Ofiso valandos: nuo 10 ryto iki 1 po pietų, nuo 5 iki 7:30 vakaro. Nedė-lijų nuo 10 ryto iki 1 po pietą

"Senas ir Naujas"

Cinema teatre, prie Chicago ir Michi-gan Aves, dabar yra rodomas paskiausias sovietuose darytas Eisensteino pa-veikslas "Senas ir Naujas". Jame vaiz-duojamas didelis kontrastas tarp seno-sios ir naujosios Rusijos ir gyvenimo joje. Parodoma kaip seniau Rusijos val-stietis vargo ir dirbo primityviais in-žiniais ir kaip dabar į Rusiją veržiasi in-dustrializacija. Vyrausia žvaigždė yra Marta Lapinka iš Maskvos Dailės Teatro, bet šiaip daugumojo "artistai" yra imti iš paties gyvenimo — valstiečiai ir dar-bininkai, kaip ir visuose kituose Eisen-steino veikaluose.

CLASSIFIED ADS.

Educational

Mokyklos

MOKYKIS BARBERYSTES AMATO.

Dienomis ar vakarais. Del infor-macijų šauk arba rašyk:

INTERNATIONAL BARBER COLLEGE,

672 West Madison Street.

REIKIA VYRŲ ISSIMOKINIMUI AUTOMOBILIŲ AMATO

Praktiškos instrukcijos, darbas kol mokinsitės ir dar geresnis kaip iš-moksite. Mokykla dienomis ir vaka-ras. Atsilankykite arba reikalaukite aplikacijos.

FEDERAL AUTO ENGINEERING SCHOOL

2040-42 Washington Blvd.

GREITAI IR PIGIAI IŠMOKINAME ANGLŲ KALBOS GRAMATIKOS, SINTAKSĖS, ARITMETIKOS, KNYGVEDYSTĖS, STENOGRAFIJOS, IR KITŲ MOKSLŲ. Mūsų mokyklos nauja sistema teobitina greitai užbaigiamą iradini mokslą ir devynis mėnesius: augstesni mokslą vienus metus. Amer-ikos Lietuvių Mokykloje jau tūkstančiai lietuvių išlo mokslus. Atleikite laisvą šandien ir jums padėsime išsityti abetna mokslą. Savo buvę ly-nial pagerinsite, kai busit abetnai ir visose mokslo šakose apsišviete.

Amerikos Lietuvių Mokykla

J. P. OLEKAS, Mokytojas

3106 S. Halsted St.

CHICAGO, ILL.

Business Service

Biznio Patarnavimas

BRIDGEPORT PAINTING CO.

Malevojam, Popieruojam ir Dekoruojam

3147 S. Halsted St.

Victory 7261. Res. Hemlock 1292

Boulevard 6520 Res. Yard 4401

NORKUS & CO.

Perkraustom rakandus, pianus ir vi-sokius bizonius, taipgi iš miesto į miestą. Teisingas patarnavimas.

1706 W. 47th St.

CHICAGO

PATENTAL copyrights — išra-di-mai visokios rūšies.

B. PELECHOWICZ.

2300 W. Chicago Ave. Brunswick 7187

Business Service

Biznio Patarnavimas

10% PIGIAU UŽ VISA DARBĄ CONSUMERS

Stogų Darbas. Greitai taisome stogus visokios rūšies. bile kada ir bile kur. Dykai apskaitliavimas. Mes atliekame geriausį darbą mjeste. Kedzie 8463.

LUMBERIS 20-50% diskonto. Ship-lap \$35M. Plaster ir Wall Board 3c.

Oak Trim 2c. Storm ir Porch Sash. Išmokėjimas. Vakaris iki 6 nedideliu 9-1. Abbott Lumber Co. 5201 W. Grand Ave., Berkshire 1321.

SUTAUPINKIT ant anglių Boulevard 1035. Garsus Radium Mine Run \$6.50 už toną su pristatymu vežimui lodais: Nutmeg Egg ir Lump \$8 už toną su pristatymu vežimui lodais. GOVALIS.

Financial

Finansai-Paskolos

SKOLINAM PINIGUS

Paskola suteikiama į 24 val. Neimam komisio nuo \$50 iki \$300

J. NAMON & CO.

Po valstijos priežiūra

6755 So. Western Avenue

Tel. Grovehill 1038

Paskolos suteikiama į viena diena 2-RI MORGILAI

6 Nuosimčiai

Mes perkame real estate kontraktus

INTERNATIONAL INVESTMENT CORPORATION

Kapitalas \$500,000.00

3804 So. Kedzie Ave.

Tel. Lafayette 6738-6718